

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA NARADY URZĄDZENIOWEJ

określający

ZAŁOŻENIA DO PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KRYNKI

na lata 2028 – 2037

Białystok, 4 marca 2026 r.

Wstęp:

Narada Urzędzeniowa została zwołana w celu ustalenia i sformułowania założeń do projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) w Białymstoku. Otrzymała się w dniu 5 lutego 2026 r. w siedzibie Nadleśnictwa Krynki, Poczopek 6D, 16-113 Szudziałowo.

Obrady prowadził, Tadeusz Wilczyński – Dyrektor RDLP w Białymstoku.

Plan urządzenia lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Krynki według stanu na dzień **1 stycznia 2028 r.**, zostanie opracowany zgodnie z „Instrukcją urządzania lasu” (IUL), która weszła w życie na mocy Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu” w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.

W naradzie wzięło udział **40 osób** a listę uczestników zamieszczono na końcu protokołu jako załącznik. Udział w obradach oznacza zgodę na upublicznienie danych osobowych.

Wypełniając obowiązek informacyjny wynikający z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO), informujemy, że protokół wraz z listą obecności, jako składnik opisu ogólnego (elaboratu), podlega upublicznieniu zgodnie z procedurą opracowania projektu planu urządzenia lasu. Po jego zatwierdzeniu przez właściwego ministra, dokument zawierający dane osobowe w zakresie imienia i nazwiska zostanie opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Nadleśnictwa Krynki oraz RDLP w Białymstoku na okres 10 lat (tj. na okres obowiązywania planu).

Przebieg obrad:

Powitanie gości – Grzegorz Dworakowski, Nadleśniczy Nadleśnictwa Krynki

Pan Nadleśniczy Grzegorz Dworakowski powitał zgromadzonych gości, dziękując za przybycie na Naradę Urzędzeniową, życzył owocnych obrad i przekazał głos Panu Dyrektorowi.

Rozpoczęcie narady – Tadeusz Wilczyński, Dyrektor RDLP w Białymstoku

Dyrektor powitał uczestników spotkania i podkreślił, że nadrzędnym celem prowadzonych działań jest ustanowienie planu urządzenia lasu. Zaznaczył, że odpowiedzialność za ten dokument spoczywa nie tylko na Dyrektorze, ale również na odbiorcach planu, czyli leśnikach oraz na wykonawcy.

Dyrektor wskazał, że Plan jest narzędziem służącym zachowaniu ciągłości lasu, co stanowi fundamentalną wartość zapisaną w ustawie o lasach. Wielofunkcyjność gospodarki leśnej czyli realizacja zarówno funkcji społecznych jak i gospodarczych nie jest jedynie hasłem, lecz warunkiem koniecznym do uzyskania akceptacji społecznej dla działań leśników.

Dyrektor odniósł się do współczesnych kontestacji sposobów prowadzenia gospodarki leśnej, zauważając, że wynikają one często z koncentracji społeczeństwa wyłącznie na dojrzałej fazie drzewostanu. Podkreślił, że las jest formą dynamiczną, a obecny stan drzewostanów to efekt pracy wielu pokoleń leśników.

Jako priorytet wskazał realizację obowiązującego prawa, od zapisów ustawowych po szczegółowe zapisy instrukcji urządzania lasu oraz przepisy wewnętrzne.

Na zakończenie Dyrektor przekazał głos Naczelnikowi Porowskiemu.

Wystąpienie Janusza Porowskiego Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w RDLP w Białymstoku – wprowadzenie do narady

Na wstępie Naczelnik Janusz Porowski nakreślił planowany porządek obraz oraz kolejność w jakiej mają być wygłaszane prezentacje.

Swoje wystąpienie rozpoczął od omówienia podstawy prawnej sporządzanego projektu planu urządzania lasu, wskazując przede wszystkim na art. 7 Ustawy o lasach, który nakłada obowiązek prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na podstawie PUL. Przywołano również wewnętrzne akty branżowe, w tym Zarządzenie nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wprowadzające nową Instrukcję urządzania lasu, ze szczególnym uwzględnieniem § 8, który definiuje tryb i charakter Narady Urządzeniowej, z której ma zostać sporządzony protokół.

Następnie Naczelnik Janusz Porowski przedstawił szczegółowy harmonogram prac oraz procedurę jego opiniowania. Zwrócił uwagę, że procedura związana z opracowaniem projektu PUL rozpoczęła się już w kwietniu 2025 roku skierowaniem wniosku do RDOŚ w Białymstoku o uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 projektu PUL. Zwrócił uwagę także na złożoność procesu opiniowania, jego czasochłonność oraz potrzebę zaangażowania wielu instytucji. Zaznaczono również, że proces konsultacji społecznych rozpoczyna się już na początkowym etapie projektu i jest kontynuowany w późniejszym czasie, kiedy już dysponujemy pełną inwentaryzacją, opisem stanu lasu oraz planowanymi na najbliższą dekadę zadaniami gospodarczymi.

Istotnym punktem wystąpienia było omówienie kwestii moratorium, ochrony obszarów cennych przyrodniczo, wyznaczania tzw. starolasów, które mają docelowo zajmować 2% powierzchni lasów. Poruszono również temat Ogólnopolskiej Naradzie o Lasach.

Naczelnik Janusz Porowski podkreślił ideę wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, mającej na celu równe i zrównoważone udostępnianie zasobów naturalnych całemu społeczeństwu. Zwrócił także uwagę na rolę Zespołów Lokalnej Współpracy (ZLW) jako narzędzia otwarcia Lasów Państwowych na szeroki dialog społeczny i transparentną współpracę z lokalnymi interesariuszami.

Ponieważ w Nadleśnictwie Krynki funkcjonuje Zespół Lokalnej Współpracy, a jego ostatnie spotkanie odbyło się przed Naradą Urządzeniową, Naczelnik Janusz Porowski poprosił o przedstawienie jego składu osobowego.

Nadleśniczy Grzegorz Dworakowski odczytał listę 12 osób wchodzących w skład Zespołu Lokalnej Współpracy.

Po wymienieniu interesariuszy padło pytanie o możliwość przystąpienia do ZLW.

Dyrektor Wilczyński pozostawił tę decyzję w gestii Nadleśniczego. Wspomniał tylko, że zbyt liczna reprezentacja, (zgodnie z tradycją przekraczająca 12 osób) nie sprzyja budowaniu dobrego zespołu i pozostawia wątpliwości co do jego sprawności. Prowadząc jakąkolwiek działalność zdajemy sobie sprawę, że istnieje pewna liczba osób, która jest w stanie wypracować spójne wnioski. W ZLW są przedstawiciele wszystkich zainteresowanych stron, które reprezentują różne poglądy.

Naczelnik Janusz Porowski mówił następnie o roli Zespołu Lokalnej Współpracy w procesie tworzenia planu urządzenia lasu.

Wystąpienie Nadleśniczego Grzegorza Dworakowskiego

Prezentacja dotyczyła następujących zagadnień:

- założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu w zakresie gospodarki leśnej i ochrony przyrody (z uwzględnieniem strategii rozwoju i programów ochrony środowiska);
- założeń polityki zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społecznego oraz ochrony przyrody na poziomie powiatu oraz dokumenty planistyczne na szczeblu gminy;
- podstawowe informacje o Nadleśnictwie Krynki, m.in. udział procentowy typów siedliskowych, strukturę drzewostanów czy organizację nadleśnictwa;
- działalności nadleśnictwa: prowadzonej gospodarki leśnej, współpracy z samorządami oraz roli jednostki na lokalnym rynku pracy;
- wykaz realizowanych projektów środowiskowych, m.in. obszarów mokradłowych, ochrony stanowisk szlaczkonii szafranka czy zarządzania migracją żubra w północno-wschodniej Polsce;
- realizowanych działaniach promocyjno-edukacyjnych, projektach środowiskowych, edukacyjnych, turystycznych i naukowych;
- sposoby udostępniania lasu, infrastrukturę i obiekty turystyczne m.in. Silvarium;
- form ochrony przyrody i funkcji lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody oraz obszarów cennych przyrodniczo i starolasów;
- funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy i wyznaczenie lasów o zwiększonej funkcji społecznej
- obszarów zagrożonych uszkodzeniami w szczególności lasy na gruntach porolnych oraz system zabezpieczenia przeciwpożarowego;

Wystąpienie Anny Zawadzkiej - Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie

Pani Anna Zawadzka przedstawiła Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie jako specjalistyczną jednostkę diagnostyczną, kontrolującą zagrożenia biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne na obszarze RDLP w Białymstoku i Olsztynie. Następnie omówiono szkody odnotowane w ostatnim dziesięcioleciu, ze szczególnym

uwzględnieniem wpływu szkodników owadzych, chorób grzybowych, zwierzyny płowej oraz czynników atmosferycznych (huraganowe wiatry, susze).

Nadleśnictwo Krynki nie jest położone w strefie stałych ognisk gradacyjnych. Znaczne szkody wystąpiły w drzewostanach świerkowych, które zostały osłabione przez wiatry i długotrwałe susze, co doprowadziło do szkód od kornika drukarza. Dodatkowo drzewostany rosnące w dużej części na gruntach porolnych są dodatkowo predysponowane na zagrożenia. Szkody od zwierzyny są znaczne, powodowane głównie przez jelenie, łosia oraz żubra.

Pani Anna Zawadzka naświetliła obraz niekorzystnych warunków klimatycznych w ostatnich latach, m.in. warunków termicznych, niedobory wód opadowych oraz ujemny klimatyczny bilans wodny co może powodować osłabienie drzewostanów.

Ogólny stan zdrowotny lasów nadleśnictwa oceniono jako stabilny, ale zagrożony przez szkodniki owadzie (szkodniki pierwotne oraz wtórne) oraz patogeny grzybowe.

Po prezentacji pani Anny Zawadzkiej zadano pytanie: na jakiej powierzchni nadleśnictwa występuje jeszcze świerk?

Nadleśniczy odpowiedział, że na około 10% powierzchni.

Wystąpienie Sławomira Szubzdy Kierownika Pracowni Urzędzeniowej BULiGL Oddział w Białymstoku

Pan Sławomir Szubzda w swoim wystąpieniu przedstawił założenia do projektu PUL Nadleśnictwa Krynki, z wykorzystaniem ustaleń z Narady Wstępnej w zakresach:

- informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu: siedliskoznawstwa leśnego, fitosocjologii, inwentaryzacji przyrodniczej w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 realizowanej w latach 2018-2022 przez RDOŚ w Białymstoku, inwentaryzacji szlaczkonii szafranka przeprowadzonej w 2024 r. przez IBL, planu przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych w Nadleśnictwie Krynki na okres 2014-2017 oraz danych dotyczących docelowej sieci drogowej,
- proponowanego podziału na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania,
- przyjętej metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (w Nadleśnictwie Krynki będzie to statystyczna metoda reprezentacyjna),
- propozycji typów drzewostanów (TD), składów odnowieniowych upraw i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych,
- propozycji przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew,
- uwzględnienia odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych,
- i inne zagadnienia.

Podczas swego wystąpienia Sławomir Szubzda przedstawił propozycje dotyczące modyfikacji zapisów protokołu z Narady Wstępnej.

1. Poniższe punkty uzyskały akceptację podczas dyskusji oraz analiz i zostaną uwzględnione w protokole z NU:
 - w punkcie 19, w gospodarstwie specjalnym, lasach rezerwatowych dodać zapis: „wraz z otuliną”,
 - w punkcie 19, w gospodarstwie specjalnym, powierzchnie ochrony stanowisk szlachkonia szafranca, jako powierzchnie badawcze i doświadczalne, wykreślić zapis: „po zatwierdzeniu obszarów czynnej ochrony i ustanowieniu odpowiednich działań w PZO obszaru PLH200006 Ostoja Knyszyńska”,
 - uzupełnienie zapisu w gospodarstwie lasów oddziaływania społecznego (OS): „- Wyróżnione we współpracy z zespołem lokalnej współpracy, niezaliczone do gospodarstwa specjalnego (S)”,
 - uzupełnienie zapisu w gospodarstwie zrębowym (Z): „- drzewostany dla których właściwe jest użytkowanie rębiami zupełnymi, niezaliczone do gospodarstwa specjalnego (S), gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) lub odbudowy lasów niestabilnych (N)”,
 - uzupełnienie zapisu w gospodarstwie przerębowo-zrębowym (P-Z): „- drzewostany użytkowane rębiami złożonymi II, III, IV i V niezaliczone do gospodarstwa specjalnego (S), gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) lub odbudowy lasów niestabilnych (N)”,
 - propozycje korekt typów drzewostanów i składów odnowieniowych upraw,
 - zapis z protokołu z Narady Wstępnej: „W drzewostanach wodochronnych oraz na siedliskach Bw, BMw i LMw, nie planować rębni z elementami cięć zupełnych” został zmieniony na :” W drzewostanach wodochronnych oraz na siedliskach Bw, BMw i LMw, nie planować rębni zupełnych I i IIIA”,
 - w punkcie 13 dodać zapis; „W blokach upraw pochodnych planuje się rębnie IB ze 100% pozyskaniem miąższości (zgodnie z wykazem). Nie planuje się zmiany granic i zasięgu BLUP”
 - na powierzchniach ochrony stanowisk szlachkonia szafranca rodzaj powierzchni należy określić jako SZCZ OCHR,
 - do gatunków chronionych występujących licznie dodać bagno zwyczajne *Ledum palustre*, nie ma obowiązku inwentaryzacji tego gatunku w postaci poligonów,
 - uwzględnienie w protokole z NU utworzenia nowego rezerwatu przyrody „Świdziałówka”,
 - w punkcie 13h doprecyzowano zapis dotyczący liczby nawrotów przy rębni przerębowej.

2. Nie uzyskały akceptacji i nie zostały uwzględnione:

- propozycja wykreślenia rębni IIB częściowej pasowej z rębni zastępczych na siedliskach: Bśw, Bw, BMśw, BMw,
- propozycja zmiany typu drzewostanu i składów odnowieniowych upraw w zespole roślinnym *Corylo-Piceetum*,
- nie zmieniono zapisów w punkcie 13i,
- Zastąpienie rębni IVC przez rębnię IVD.

W protokole z Narady Urzędzeniowej, na etapie jego opracowania, wprowadzono też inne drobne poprawki i korekty dotyczące zapisów technicznych.

Wystąpienie Janusza Porowskiego Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w RDLP w Białymstoku

Na wstępie Naczelnik Janusz Porowski odniósł się krótko do uwag do protokołu z Narady Wstępnej wniesionych przez Kierownika BULiGL

Prezentacja pana Janusza Porowskiego dotyczyła:

- uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości prognozy,
- informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.),
- opracowania zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu (nie przewiduje się w PUL ustanawiania zadań ochronnych),
- ewidencji i uporządkowania granic obszarów wyłączonych z gospodarowania takich jak: siedliska Natura 2000, OCP1 oraz bufory od wód, cieków, bagien i torfowisk,
- wyzwań dotyczących zmian klimatycznych oraz zagrożeń wynikających z prognozy zamierania drzewostanów, na podstawie analiz prof. Jarosława Sochy,
- harmonogramu prac urzędzeniowych oraz kolejnych etapów opracowywania i uzgadniania projektu PUL,
- informacji o udziale społeczeństwa w kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu.

Po wystąpieniu Naczelnika, Pan Dyrektor Tadeusz Wilczyński poprosił o głos przedstawiciela Zespołu Lokalnej Współpracy pana Bronisława Talkowskiego

Pan Talkowski podkreślił, że jako laicy w dziedzinie leśnictwa, często czujemy się przytłoczeni specjalistyczną terminologią, jednak dzisiejsze wystąpienia rzuciły nowe światło na wiele kwestii. Ta „globalna wiedza”, którą się podzielono, znacząco zmienia perspektywę.

Przyznał, że dotychczas był sceptyczny wobec wycinki drzew w okolicach Kruszyńian. Obawy budziły relacje turystów zmartwionych znikaniem znanych im fragmentów lasu. Teraz jednak przedstawiono merytoryczne podstawy tych działań i

będzie potrafił rzetelnie wyjaśnić je gościom. Nawiązał też do spotkania z 27 stycznia 2026 r. dotyczącego obszaru o funkcji społecznej w Nadleśnictwie Krynki.

Podkreślił, że w pierwotnych planach w 2024 roku teren ten miał być większy, czy jego ograniczenie to, zgodnie z sugestią Pana Nadleśniczego, ostateczna decyzja Pana Dyrektora?

Mówca podkreślił, że niezależnie od tego, samo wyznaczenie funkcji społecznej to świetny ruch. Jest to kluczowe dla wsparcia ruchu turystycznego na szlaku od Supraśla, przez Sokółkę i Krynki, aż po Kruszyniany. Wyraził nadzieję, że te lasy zachowają swoją strukturę, ale jednocześnie staną się w pełni dostępne dla odwiedzających nas ludzi. Cieszy, że gospodarka leśna w tym obszarze będzie prowadzona w sposób pro-przyrodniczy, co z pewnością przysłuży się lokalnej społeczności i turystyce.

Odpowiadając panu Talkowskiemu Dyrektor Wilczyński wyjaśnił, że choć koncepcja lasów społecznych dotyczy głównie dużych aglomeracji, to w przypadku Nadleśnictwa Krynki naturalne jest udostępnienie terenów położonych na popularnym szlaku turystycznym. Wyraził chęć, aby turyści z całej Polski oraz blisko 300-tysięcznego Białegostoku mogli w pełni korzystać z uroków tutejszej przyrody.

Obszar lasów o zwiększonej funkcji społecznej został ograniczony do terenu, gdzie koncentruje się ruch turystyczny, wizyty gości, jest to głównie Poczopek. Priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa odwiedzającym, co jest standardowym zadaniem każdego nadleśniczego udostępniającego las społeczeństwu.

Dyrektor Wilczyński podkreślił, że RDLP w Białymstoku skupia aż 18% powierzchni chronionych w kraju, trzykrotnie więcej niż średnia w innych dyrekcjach. Formy ochrony obejmują tu aż 35% lasów. Mając świadomość ogromnej wartości tego terenu, przestrzegał przed metodami ochrony biernej. Tylko aktywna gospodarka leśna gwarantuje trwałość lasu i pozwala na jego bezpieczne udostępnienie ludziom.

Dyskusja, uwagi i postulaty do przedstawionych założeń

Naczelnik Robert Cierech poruszył szereg kwestii związanych z hodowlą lasu, m.in.: potrzebie zastąpienia rębni IVC rębnią IVD oraz potrzebie stosowania na gruntach porolnych głównie brzozy i buka.

Kierownik Sławomir Szubzda poruszył m.in. kwestię zasadności stosowania rębni IVC, dlatego wcześniej proponował określenie liczby nawrotów, jednak nic nie stoi na przeszkodzie, żeby w ogóle z niej zrezygnować.

Pan Bronisław Talkowski spytał jaka jest różnica między poszczególnymi strefami w lasach o zwiększonej funkcji społecznej.

W odpowiedzi Nadleśniczy Grzegorz Dworakowski wyjaśnił, że w projektowanych lasach o zwiększonej funkcji społecznej wprowadzamy podział na dwie strefy, które różnią się intensywnością użytkowania oraz sposobem prowadzenia gospodarki leśnej:

- Strefa intensywnego oddziaływania to obszar, na którym spodziewamy się największej koncentracji turystów i mieszkańców. W strefie tej obowiązuje ograniczenie działań gospodarczych (rebnia IVD i V).
- Strefa zrównoważonego oddziaływania, ograniczenia w zabiegach leśnych mają tutaj charakter fakultatywny, co pozwala na większą elastyczność w zarządzaniu tym terenem.

Pani Elżbieta Sawicka zadała pytanie czy w Instrukcji urządzania lasu jest mowa o zrównoważonej i intensywnej strefie oddziaływania społecznego.

W odpowiedzi Naczelnik Janusz Porowski wyjaśnił, że obowiązująca Instrukcja urządzania lasu precyzyjnie określa reguły współpracy z ZLW na etapie opiniowania i tworzenia Planu. Jednocześnie podkreślił, że w zakresie uwarunkowań technicznych nadal wiążące pozostaje zarządzenie nr 58.

Dyrektor Wilczyński zwrócił się do Zespołu Lokalnej Współpracy z pytaniem, czy życzy sobie pozostawienia drugiej strefy, o zrównoważonym oddziaływaniu.

W odpowiedzi pan Bronisław Talkowski potwierdził zasadność pozostawienia drugiej strefy.

Dr Dan Wołkowyci z Politechniki Białostockiej zawnioskował o większe zróżnicowanie wieków rębności w odniesieniu do gatunków liściastych, które obecnie zostały potraktowane zbyt zbiorczo. Gatunki średnio długowieczne, takie jak wiąz i grab, zestawiono z gatunkami szybko rosnącymi, m.in. osiką i brzozą. Uważa on, że w przypadku wiazu i grabu wieki rębności powinny zostać znacząco podwyższone. Jednocześnie postuluje obniżenie wieku rębności dla dębu czerwonego poniżej osiemdziesięciu lat, biorąc pod uwagę, że jest to gatunek obcy i inwazyjny.

W odpowiedzi Naczelnik Janusz Porowski wyjaśnił, że wieki rębności służą głównie do wyliczania etatów. W przypadku wiazu, który jest jedynie gatunkiem domieszkowym i biocenotycznym, a nie panującym, zapis o wieku rębności pozostaje w praktyce martwy i nie wpływa na analizy. Podobnie sytuacja wygląda z grabem, lita grabina często występuje na siedliskach Natura 2000 (grądach), gdzie lita grabina nie jest stanem pożądanym. Przyjęty wiek rębności ma więc umożliwić proces przebudowy tych drzewostanów i wprowadzenie właściwych gatunków, takich jak dąb, lipa, klon czy jesion.

Następnie głos zabrała pani Natalia Wysocka przedstawiając stanowisko, jak mówi, Strony Społecznej, podzielane przez większość mieszkańców województwa podlaskiego. Uważa ona, że obecny projekt PUL, podobnie jak inne powstające plany, próbuje usankcjonować ograniczenia gospodarki leśnej, które nie mają żadnej podstawy prawnej. Dotyczy to zwłaszcza wprowadzanych moratoriów oraz koncepcji „starolasów”. Należy pamiętać o fundamentalnej zasadzie: instytucje publiczne mogą działać wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Tymczasem Minister Klimatu i Środowiska nie posiada kompetencji, by za pomocą niepublikowanych decyzji wprowadzać tak drastyczne zmiany. Zastrzeżenia pani Natalii Wysockiej nie dotyczą

samych Lasów Państwowych, które podlegają hierarchii służbowej, lecz trybu podejmowania tych odgórnych decyzji.

Dowodem na brak społecznej akceptacji dla tych wyłączeń zdaniem pani Natalii Wysockiej są konsultacje, w których aż 90% uczestników opowiedziało się przeciwko moratorium. Potwierdza to również uchwała Sejmiku Województwa Podlaskiego w obronie branży leśno-drzewnej, podjęta niemal jednogłośnie stosunkiem głosów 27 do 1. Tak silny mandat społeczny jasno pokazuje, że obecny kierunek zmian jest sprzeczny z wolą mieszkańców i interesem regionu.

Wypowiedź pani Natalii Wysockiej przerwał Dyrektor Wilczyński przypominając, że celem Narady Urządzeniowej jest projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Krynki. Prosił o zabieranie głosu ściśle w tej sprawie, co usprawni dalsze prace.

Odnosząc się do retoryki o „większości społeczeństwa” zaznaczył, że nie jest skuteczna na tym etapie prac planistycznych. Podkreślił, że jeśli podejmowane działania naruszają prawo, właściwą drogą jest zgłoszenie sprawy do prokuratury.

Dyrektor zaapelował o skupienie się na konkretnych rozstrzygnięciach, które dotyczą nas „tu i teraz”. Prosił o koncentrację na merytorycznych i poważnych aspektach leśnych, dla których zebrali się uczestnicy narady.

Następnie pani Elżbieta Sawicka zadała pytanie, czy w nowym projekcie planu urządzenia lasu będzie przełożenie ograniczeń i wyłączeń wynikających z moratorium, a także czy Lasy Państwowe dokonują weryfikacji powierzchni moratorium, które zestawiają z obszarami cennymi przyrodniczo, co następnie zostanie przeniesione do planu. Czy w uzasadnionych przypadkach, w lasach cennych przyrodniczo zabiegi będą podlegały modyfikacjom albo ograniczeniom oraz czy weryfikacji dokonuje jakiś zespół.

Na pytania odpowiadał Janusz Porowski i po części Dyrektor Tadeusz Wilczyński, jako Lasy Państwowe jesteśmy zobligowani do sporządzenia projektu PUL w pełnej zgodności z obowiązującym prawem. Rozróżniając subiektywne odczucia społeczne od twardych faktów gospodarczych, ograniczenia pozyskania drewna wynikające z decyzji ministerialnych nieuchronnie niosą ze sobą skutki ekonomiczne dla określonych grup. Niemniej jednak polecenie Ministra Klimatu i Środowiska stanowi dla nas wiążącą decyzję, którą musimy zaimplementować w projekcie Planu.

Jeśli chodzi o zasięg terytorialny ograniczeń, pierwotna powierzchnia ulegnie korekcie o błędy zidentyfikowane na wcześniejszym etapie prac. Proces ten jest ściśle konsultowany z ministerstwem, który dokona ostatecznego zatwierdzenia zmian.

W prace nad różnymi wariantami ograniczeń i zaniechań zaangażowani są m.in. Naczelnik Kwiatkowski oraz Naczelnik Porowski. Co niezwykle istotne, w procesie uczestniczy również środowisko naukowe, reprezentowane m.in. przez dr Dana Wołkowyckiego z Politechniki Białostockiej oraz prof. Jarosława Sochę, wybitnego specjalistę z Krakowa.

Doprecyzowując istotną kwestię dotyczącą ewolucji tych działań. O ile pierwszy etap moratorium i czasowego wstrzymania prac opierał się na analizach przedstawionych przez organizacje pozarządowe, o tyle w obecnym, drugim etapie,

każda wydzielona powierzchnia będzie posiadała pełną dokumentację przyrodniczą. Zostanie precyzyjnie określone, z jakich konkretnych względów dana powierzchnia podlega wyłączeniu lub dlaczego konieczna jest tam modyfikacja działań gospodarczych. Niezależnie od naszych opinii, proces ten zyskuje teraz twarde, merytoryczne uzasadnienie.

Następnie głos zabrał Kierownik Sławomir Szubzda, który zwrócił uwagę na kwestię kęp ekologicznych (pozostawianych bez wskazań gospodarczych). Należy jednak pamiętać, że niektóre z nich tworzy się w celu ochrony czynnej gatunków światłożadnych. W takich przypadkach niezbędne jest prowadzenie zabiegów utrzymujących dane stanowisko, dlatego kęp tych nie powinno się kwalifikować jako lasów całkowicie wyłączonych z użytkowania. Choć w teorii zakładamy brak ingerencji w stare drzewostany, w praktyce niektóre fragmenty będą wymagały konkretnych działań ochronnych.

Dr Dan Wołkowycki zaznaczył, że takie miejsca nie powinny być kwalifikowane jako kępy, bo ogranicza to jakąkolwiek ingerencję tam gdzie powinny być wskazówki.

Następnie Sławomir Szubzda zapytał kiedy zostanie podjęta decyzja o podziale na leśnictwa.

Nadleśniczy Grzegorz Dworakowski odpowiedział, że będzie to po wykonaniu prac terenowych.

Zaproponowano, że możliwym terminem może być dzień 30 kwietnia 2027 roku, co pokryje się z wstrzymaniem obrotu gruntami przez nadleśnictwo.

Dr Dan Wołkowycki zapytał o sposób uwzględnienia Tarczy Wschód w projekcie Planu.

W odpowiedzi Dyrektor Wilczyński wskazał, że lasy są włączone w strategiczne cele obrony państwa, jednak to od Ministerstwa Obrony Narodowej zależą dalsze losy specustawy i kiedy decyzje zostaną podjęte Lasy Państwowe będą zobowiązane je respektować.

Pani Małgorzata Grabowska-Snarska zapytała czy te lasy (moratorium) będą wyznaczane przez ministerstwo, nie przez Lasy Państwowe.

Dyrektor Wilczyński podkreślił, że przez ministerstwo. Dodał, że zarówno Nadleśnictwo Krynki, jak i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku, nie są jednostkami autonomicznymi a częścią jednej struktury, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Wszystkie działania należy postrzegać właśnie przez pryzmat tej całościowej, państwowej organizacji.

Zamknięcie narady – Tadeusz Wilczyński, Dyrektor RDLP w Białymstoku

Na zakończenie spotkania Dyrektor podziękował za obecność i dyskusję a następnie oddał głos Nadleśniczemu, który również podziękował za dyskusję oraz ciekawe merytoryczne spostrzeżenia.

Założenia do projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Krynki na lata 2028-2037 wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

1. Dane dotyczące aktualności stanu posiadania w zakresie opisowym i geometrycznym, stanowiące podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu

Nadleśnictwo Krynki wg stanu na 31 grudnia 2025 roku zarządza gruntami na powierzchni 15 031,29 ha, w tym 14 679,90 ha zajmują grunty leśne (podane powierzchnie są powierzchniami bez współwłasności). Grunty we współwłasności z osobami fizycznymi położone są na 4 działkach o powierzchni 0,89 ha. Udział Nadleśnictwa wynosi 0,2971 ha.

Stan posiadania Nadleśnictwa Krynki, w zakresie opisowym, jest aktualny na dzień Narady Urzędzeniowej.

Wstrzymanie obrotu gruntami leśnymi na czas trwania prac urzędzeniowych ustalono podczas Narady Wstępnej w okresie od dnia 30.04.2027 r. do końca 2027 roku.

Na gruntach będących we współwłasności Wykonawca PUL sporządzi opisy taksacyjne, na gruntach tych nie będą planowane zabiegi gospodarcze.

Materiały teledetekcyjne zostaną pozyskane ze źródeł ogólnie dostępnych – geoportal.gov.pl (ortofotomapa z 2025 r., chmura punktów z ALS oraz produkty pochodne NMT).

2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Zgodnie z Zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego LP z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw, zasięg terytorialny Nadleśnictwa Krynki obejmuje obszar 382,44 km².

Nadleśnictwo Krynki położone jest na terenie województwa podlaskiego w powiecie sokólskim, Gmina Szudziałowo i Gmina Krynki - miasto i obszar wiejski.

Głównymi dokumentami zagospodarowania przestrzennego są:

- 1) Na szczeblu krajowym najważniejszym dokumentem jest Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK) – przyjęta przez Radę Ministrów 13.12.2011 r. KPZK zakłada wzrost lesistości kraju przekraczający 30%, oraz zwiększenie obszarów Natura 2000 do ponad 20% terytorium lądowego Polski. Podstawą programowania zalesień będą: zaktualizowany wieloletni Krajowy Program Zwiększania Lesistości oraz plan ochrony obszarów Natura 2000.

- 2) Dokumentem dotyczącym strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej jest przyjęta Polityka ekologiczna państwa 2030. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 (w tym między innymi działania mające na celu zatrzymanie utraty różnorodności biologicznej i przywracanie ekosystemów) oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030 (w tym promowania zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, zarządzania lasami, powstrzymywanie procesów zubożania gleb oraz zatrzymywanie utraty różnorodności biologicznej).
- 3) Podstawowymi dokumentami prognostycznymi są:
 - a) na szczeblu wojewódzkim: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (Sejmik Województwa Podlaskiego, Białystok, 22 maja 2017 roku), który jest kluczowym dokumentem określającym ramy zagospodarowania przestrzennego w regionie.
 - b) na szczeblu gminnym: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dokument strategiczny, który określa ogólne cele, zasady oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego dla danego obszaru oraz Plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP), który jest dokumentem bardziej szczegółowym, precyzującym konkretne zasady zabudowy i zagospodarowania terenu w określonym obszarze.

Gmina Krynki – obszar wiejski i Gmina Szudziałowo będące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Krynki posiadają opracowane studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 1. Uchwały Rad Gmin powołujące SUIKZP

Gmina	Numer i data uchwały Rady Gminy powołująca SUIKZP
Krynki - ob. wiejski	Uchwała Nr XXII/173/02 Rady Gminy Krynki z dnia 27 czerwca 2002 roku
Szudziałowo	Uchwała Nr III/14/98 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 22.12.1998 z późniejszymi zmianami

Gmina Krynki – miasto posiada aktualny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony uchwałą nr IV/19/2011 z dnia 24 lutego 2011 r.

- 4) Strategia rozwoju oraz program operacyjny na poziomie województwa:

Strategia rozwoju województwa podlaskiego 2030 (Sejmik Województwa Podlaskiego, Białystok, 27.04.2020 r.) to najważniejszy dokument, który wyznacza kierunki polityki regionalnej województwa. Strategia określa działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego województwa, promowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, redukcję emisji szkodliwych substancji oraz promowanie odnawialnych źródeł energii.

Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030r. – program stanowi podstawę zarządzania środowiskiem na szczeblu

wojewódzkim. Działania ujęte w Programie mają na celu sukcesywną poprawę stanu środowiska w województwie oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Mają one przyczynić się także do ograniczania negatywnych skutków zmian klimatu oraz negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne.

- 5) Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społecznego oraz ochrony przyrody, na poziomie powiatowym, zawarte są w strategiach i programach poszczególnych powiatów:

- a) Uchwała nr LXX/452/2023 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023 - 2030

Jednym z celów powyższego dokumentu jest dążenie do poprawy stanu środowiska w powiecie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

- 6) Strategie i programy rozwojowe na poziomie gminy:

- a) Strategia Rozwoju Gminy Krynki i Szudziałowo na lata 2023-2027;
- b) Program rewitalizacji dla Gminy Krynki wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Rewitalizacji dla Gminy Krynki z dnia 29 czerwca 2017r.;
- c) Program w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji dla Gminy Szudziałowo jest w trakcie opracowywania.

Głównym celem programów i strategii, które zostały opracowane dla obszarów występujących na terenie Nadleśnictwa Krynki jest dążenie do poprawy stanu środowiska, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Zgodnie z dokumentami planistycznymi kierunki gospodarowania lasami obejmują:

- a) rehabilitację i restytucję ekosystemów leśnych, głównie przez przebudowę, na odpowiednich siedliskach, drzewostanów jednogatunkowych na mieszane oraz na drodze zabiegów biomelioracyjnych,
- b) regenerację drzewostanów zdewastowanych i zaniedbanych w lasach prywatnych, a następnie ich rehabilitację ekologiczną,
- c) wyłączenie z funkcji produkcyjnej lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnego, zasługujących na ochronę prawną lub objęcie zasadami gospodarstwa specjalnego,
- d) utrzymanie leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających nowoczesne, proekologiczne zasady gospodarowania w lasach,
- e) zwiększanie powierzchni leśnej w województwie, mającej na celu przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-krajobrazowych i potrzeb różnorodności biologicznej,

- f) sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych dla potrzeb produkcji rolniczej w gminach objętych „Krajowym Programem Zwiększania Lesistości” z priorytetem korytarzy migracyjnych,
- g) ochronę gruntów leśnych przed zmianą funkcji na nieleśną, z wyjątkiem zmian przeznaczenia na potrzeby realizacji niezbędnej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej,
- h) wprowadzanie systemów zadrzewień, zakrzewień i plantacji drzew, jako ważnego substytutu lasu w rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz dodatkowego źródła surowca drzewnego, z priorytetem gruntów marginalnych.
- i) prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z zachowaniem wszystkich funkcji lasu,
- j) ochrona pielęgnacja i odtwarzanie poprzez nasadzenia zadrzewień i zakrzewień,
- k) ograniczenie zagospodarowania obszarów cennych przyrodniczo,
- l) zachowanie siedlisk i gatunków chronionych,
- m) racjonalne korzystanie z dóbr i płodów leśnych,
- n) ochrona drzewostanów i zwiększanie lesistości powiatu,
- o) tworzenie nowych form ochrony przyrody będących atrakcją regionu.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym mogących spowodować zagrożenie trwałości lasu, na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Krynki:

- Budowa ścieżki rowerowej Supraśl-Krynki,
- Przebudowa zabezpieczenia na granicy państwowej.

3. Propozycja korekt podziału powierzchniowego, w tym na obręb leśny, leśnictwa, numeracje oddziałów, zmian ich zasięgu

W Nadleśnictwie Krynki wyróżniono jeden obręb leśny oraz 10 leśnictw. Podział na leśnictwa reguluje Zarządzenie nr 21 Nadleśniczego Nadleśnictwa Krynki z dnia 12 maja 2025 r. w sprawie zmiany granic leśnictw w Nadleśnictwie Krynki (znak spr. ZG.2200.12.2025). Podział ten przedstawiono w poniższym zestawieniu i zostanie on przyjęty w PUL VI rewizji.

Tabela 2. Podział Nadleśnictwa Krynki na leśnictwa wg Zarządzenia nr 21/2025

Leśnictwo	Numery oddziałów	Pow. wg opisów taksacyjnych [ha]
Szudziałowo (01)	1-27, 35-55, 62-76, 81	1 558,22
Krynki (02)	28-34, 56-59, 80, 102-132, 134-138, 193-204,	1 512,59
Grzybowszczyzna (03)	133, 139-170, 206-220, 223-227, 272-273, 288	1 479,26
Ostrów (04)	82-83, 85, 87-89, 91, 94-98, 100-101, 171-192, 230-233, 250-254, 262-265, 276-279, 300-302, 330-332	1 510,17
Talkowszczyzna (05)	77-79, 84, 86, 90, 92-93, 99, 234-249, 255-261, 266-271, 280-287, 303-310, 333-340	1 506,12
Kruszyniany (06)	341-344, 346-351, 416-423, 461-467, 475-480, 516-519, 523-533, 538-544	1 519,37

Sanniki (7)	205, 345, 352-355, 424-426, 468-470, 481-484, 520-522, 534-537, 545-557, 560-574, 579-589	1 452,72
Leszczana (08)	289-293, 311-321, 356-363, 383-394, 427-437, 471-474, 485-491, 558-559, 575-578, 590-591	1 503,46
Borsukowina (9)	60-61, 221-222, 228-229, 274-275, 294-299, 322-329, 364-369, 395-402, 438-446, 492-501	1 502,94
Sosnowik (10)	370-382, 403-415, 447-460, 502-515	1 472,11
Ogółem		15 016,96

Prace z zakresu oczyszczenia linii podziału powierzchniowego oraz renowacji słupków oddziałowych nadleśnictwo wykona we własnym zakresie.

Szczegółne kryteria wyróżniania wydzieli:

- Tam gdzie możliwa jest identyfikacja na podstawie naturalnych bądź sztucznych szczegółów terenowych (drogi, wyraźne granice siedliskowe, przyrodnicze, itp.), wyróżniać wydzielania przy naturalnych ciekach i zbiornikach wodnych oraz siedliskach bagiennych, w odległości ok. 30 m od ich granic. W pozostałych przypadkach 30 m bufor zaprojektować na etapie planowania cięć. Powstałe wydzielania należy włączyć do gospodarstwa specjalnego. W przypadku bloków upraw pochodnych (BLUP) każdorazowo uzgadniać takie wyłączenie z Nadleśnictwem/RDLP (w trybie pilnym, dokonana zostanie korekta zasięgu BLUP - nadleśnictwo);
- Wyróżniać wydzielania o powierzchni ponad 0,50 ha z kęp do naturalnego rozkładu. Wydzielania takie nie mogą być łączone z drzewostanami przewidzianymi do cięć rębnych. Nie należy łączyć kęp do naturalnego rozkładu (które pozostaną w PUL kępami) z drzewostanami przewidzianymi do cięć rębnych;
- Zgodnie z § 17 pkt 1 IUL – granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. W razie potrzeby, należy oznaczać tylko na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi;
- Nie zmieniać literowania wydzieli w rezerwach (posiadających aktualne plany ochrony);
- W związku z pracami nad wytypowaniem drzewostanów wyłączonych z użytkowania lub podlegających modyfikacjom użytkowania, mogą nastąpić korekty podziału i korekty wskazówek gospodarczych. Będzie to miało wpływ na zaliczanie powierzchni do określonych gospodarstw;
- Nie planować wskazówek gospodarczych na wąskich działkach (do 20 m szerokości) leżących w szachownicy z lasami innej własności.

Dokumentacja w zakresie wnioskowania o uznanie lasów za ochronne będzie prowadzona i przekazywana w formie elektronicznej z zachowaniem terminów umożliwiających uwzględnienie nowej decyzji w projekcie PUL.

4. Potrzeby w zakresie zmian ustanowionych kategorii ochronności w lasach (odpowiedni wnioski w sprawie lasów ochronnych)

W ramach prac nad opracowaniem projektu PUL Wykonawca dokonana korekty zasięgu lasów ochronnych wg. poniższych wskazówek Nadleśnictwa:

- a) Należy utrzymać dotychczasowe kategorie ochronności (wodochronne, glebochronne, cenne przyrodniczo) w stanie niezmiennym (z wyłączeniem korekt wynikających z oczywistych pomyłek lub zmian formalnych) po ich zaimplementowaniu do obecnej ewidencji gruntów nadleśnictwa;
- b) Należy dostosować do obecnych decyzji RDOŚ lasów stanowiących ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, na powierzchni łącznej 519,00 ha: strefy całoroczne 13,49 ha oraz strefy okresowe 505,51 ha (zaktualizowane przez RDOŚ strefy ochronne);
- c) Włączenie powierzchni ochrony stanowisk szlaczkonía szafránca do kategorii lasów na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, rodzaj powierzchni należy określić jako SZCZ OCHR.

Wykonawca sporządzi zestawienie powierzchni lasów ochronnych w układzie podziału administracyjnego gmin, a także szczegółowy wykaz z uzasadnieniem do nadania kategorii lasu ochronnego i tracących status lasu ochronnego oraz mapy lasów ochronnych dla obrębów leśnych i gmin.

Nadleśnictwo złoży wnioski o uzyskanie opinii dot. projektu lasów ochronnych do właściwych terytorialnie rad gmin.

Dokumentacja dotycząca lasów ochronnych będzie prowadzona w formie elektronicznej, a wykonawca dostarczy projekt w terminie określonym w Umowie.

5. Formy ochrony przyrody na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie

1) Rezerваты przyrody

W Nadleśnictwie Krynki znajdują się 4 rezerваты przyrody:

- a. Rezerwat przyrody „Góra Pieszczańa” został utworzony 19.02.1987r. zarządzeniem MOŚiZN (MP Nr 7 poz. 55 z dn. 20.03.1987r.). Powierzchnia rezerwatu wynosi 220,10 ha. Przedmiotem ochrony jest fragment Puszczy Knyszyńskiej z naturalnymi drzewostanami świerkowo - sosnowymi. Pod względem zbiorowisk roślinnych teren rezerwatu jest zróżnicowany. Głównym typem zbiorowiska leśnego jest subkontynentalny bór świeży (Peucedano-Pinetum) [BULiGL 2014]. Flora chronionego obszaru jest bogata i różnorodna, przy czym dominują gatunki niżowe i borealne. W rezerwacie stwierdzono występowanie licznych gatunków roślin chronionych m.in.: sasanki otwartej, arniki górskiej, wawrzynka wilczełyko, widłaka goździstego, lilii złotogłów, podkolana białego, goździka piaskowego, mącznicy lekarskiej [Krameko 2003].
- b. Rezerwat przyrody „Nietupa” został utworzony 14 czerwca 1996 r. Zarządzeniem MOŚZNiL (MP z 1996 r. nr 37, poz. 375). Pierwotnym celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych, ostoi bobra w zabagnionej dolinie Nietupy [Czerwiński 2004]. Według niektórych źródeł obecnie

bóbr chętniej występuje w okalających rezerwat drzewostanach (krynki.bialystok.lasy.gov.pl). Powierzchnia rezerwatu wynosi 273,73 ha, przy czym w zarządzie Lasów Państwowych jest 269,67 ha (w tym 199,31 ha drzewostanów) [Czerwiński 2004].

- c. Rezerwat przyrody „Łosiniany” został utworzony 4 grudnia 2024 r. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 11 grudnia 2024 r. poz. 5643). Celem rezerwatu jest zachowanie cennego, zanikającego w skali Europy ekosystemu torfowisk przepływowych, w tym siedliska przyrodniczego 7230 górskiego i nizinnego torfowiska zasadowego o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Powierzchnia rezerwatu wynosi 60,80 ha. W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami wyznaczono otulinę obejmującą obszar o powierzchni 5,50 ha.
- d. Rezerwat przyrody „Świdziałówka” został utworzony 15 września 2025 r. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 15 września 2025 r. poz. 3707). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie zbiorowisk lasów łęgowych i grądowych oraz zbiorowisk torfowiskowych w dolinie puszczańskiej rzeki. Powierzchnia rezerwatu wynosi 198,40 ha. W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami wyznaczono otulinę obejmującą obszar o powierzchni 107,47 ha.

2) Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych

W Nadleśnictwie Krynki funkcjonuje 13 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych. Strefy te wyznaczono wokół gniazd: orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) – 3; bielika (*Haliaeetus albicilla*) – 1; włośchatki (*Aegolius funereus*) – 3; sóweczka (*Glaucidium passerinum*) – 1; cietrzew (*Lyrurus tetrix*) – 5. Zajmują one łącznie: strefy całoroczne: 13,49 ha, strefy okresowe: 505,51 ha i powierzchni łącznej 519,00 ha (zaktualizowane przez RDOŚ strefy ochronne).

3) Pomniki przyrody

- a. Aleja 35 lip drobnolistnych nr 1168 w Leśnictwie Sanniki. Pomnik przyrody powołany Uchwałą Nr XXV/156/2018 Rady Miejskiej w Krynkach z dn. 29 marca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r. poz. 1687)
- b. Sosna zwyczajna nr 1167 w Leśnictwie Grzybowski. Pomnik powołany Rozporządzeniem Nr 1/98 WB z dn. 10.03.1998 (Dz. Urz. WB Nr 5, poz. 13)
- c. Sosna zwyczajna nr 698 w Leśnictwie Ostrów. Powołany rozporządzeniem Nr 3/94 woj.. Białostockiego z dnia 17.11.1994 (Dz. Urz. Woj.. Podl. Z 1994, Nr 18, poz. 93)
- d. Sosna zwyczajna nr 343 w Leśnictwie Ostrów. Powołany zarządzeniem nr 27/81 Wojewody Białostockiego z dnia 14.11.1981 Dz.U W.R.N. 01.12.1981 Nr 10 poz. 52

4) Obszary Natura 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Krynki znajdują się następujące obszary Natura 2000, zatwierdzone przez Komisję Europejską i polski rząd:

- a. PLB200003 – Puszcza Knyszyńska. Obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Knyszyńska” należy do największych obszarów Natura 2000 w kraju, jego powierzchnia wynosi 139590,23 ha w tym w zasięgu Nadleśnictwa Krynki 19 137,01 ha a na gruntach nadleśnictwa 12411,55 ha.
- b. PLH200006 – Ostoja Knyszyńska. Ostoja, o powierzchni 136084,43 ha, obejmuje swym zasięgiem prawie całą Puszcę Knyszyńską. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Krynki znajduje się obszar o powierzchni 17722,34 ha, w tym na gruntach nadleśnictwa 11780,40 ha.

5) Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Witolda Sławińskiego

Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej imienia Profesora Witolda Sławińskiego został utworzony Uchwałą nr XXVI/172/88 WRN w Białymstoku z dnia 24.05.1988 r., zaktualizowaną Uchwałą Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21.03.2016 r. Powierzchnia PKPK wynosi 72 860,17 ha, powierzchnia otuliny 53 827,54 ha. Łącznie Park wraz z otuliną zajmuje 126 687,71 ha. Park ma typowo leśny charakter, lasy i zadrzewienia zajmują 85% jego powierzchni. Tereny leśne stanowią w przewadze grunty Skarbu Państwa zarządzane przez siedem nadleśnictw: Czarna Białostocka, Dojlidy, Knyszyn, Krynki, Supraśl, Waliły i Żednia. Nadzór nad ochroną Parku, zachowaniem jego różnorodności biologicznej i krajobrazowej sprawuje Dyrekcja i Służba Parku. Na mocy Rozporządzenia nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001 r. został ustanowiony „Plan ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej imienia Profesora Witolda Sławińskiego”.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 6820,80 ha PKPK oraz 3420,71 ha otuliny parku. Zaś powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Krynki objęta granicą Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej wynosi 5334,09 ha oraz 1057,59 ha otuliny parku. W granicach PKPK, w zasięgu Nadleśnictwa Krynki znajduje się rezerwat „Góra Pieszczana”.

6) Obszar chronionego krajobrazu Wzgórz Sokólskich

Znajduje się na wschód od Puszczy Knyszyńskiej. Rozciągnięty jest wzdłuż granicy polsko-białoruskiej od Krynek do okolic Bobrownik. Zajmuje powierzchnię 38742 ha. Obszar został utworzony uchwałą Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 29.04.1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego (Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 12, poz. 128).

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Krynki znajduje się 19003,87 ha obszaru chronionego krajobrazu, w tym 6779,79 ha terenów zarządzanych przez Nadleśnictwo.

7) Użytki ekologiczne

- a. Użytek ekologiczny Bagno Rudaki został ustanowiony w 2003 r. w celu zachowania unikatowego typu środowiska – bagna ze stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt (Uchwała nr IV/27/03 Rady gminy Krynki z dnia 25.03.2003 r. Dz. U. Woj. Podlaskiego Nr 35 Poz. 797). Powierzchnia użytku wynosi 46,81 ha
- b. Użytek ekologiczny Uroczysko Skrabacinka został ustanowiony w 2009 r. (Rozporządzenie nr 2/09 Wojewody Podlaskiego z dnia 24.02.2009 r. Dz.U. Woj. Podlaskiego nr 63 Poz. 613; Rozporządzenie nr 6/09 Wojewody Podlaskiego z

dnia 24.07.2009 r. Dz. U. Woj. Podlaskiego Nr 164 Poz.1681). Powierzchnia użytku wynosi 99,22 ha w celu zachowania w naturalnym stanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej oraz osobliwości przyrodniczych takich jak rzadkie zespoły torfowiskowe, zwłaszcza boru świerkowego torfowego (*Sphagno girgensohnii* – *Piceetum*), bielu (*Thelypteridi* – *Betuletum*) i łągu świerkowego – olchowego (*Piceo* – *Alnetum*) (crfop.gdos.gov.pl)

Tabela 3. Formy ochrony przyrody na gruntach nadleśnictwa

Forma ochrony	Nazwa	Pow. w ha
Rezerваты	Góra Piesczana	220,10
	Nietupa	273,73
	Łosiniany	60,80
	Świdziałówka	198,40
Obszar chronionego krajobrazu	OChK Wzgórz Sokólskich	6779,79
Park krajobrazowy	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Witolda Sławińskiego	6820,80
Obszary Natura 2000	Ostoja Knyszyńska PLH200006	11780,40
	Puszcza Knyszyńska PLB200003	12411,55
Pomniki przyrody	Aleja 35 lip drobnolistnych nr 1168	35 szt.
	Sosna zwyczajna nr 1167	1 szt.
	Sosna zwyczajna nr 698	1 szt.
	Sosna zwyczajna nr 343	1 szt.
Użytek ekologiczny	Bagno Rudaki	46,81
	Uroczysko Skrabacinka	99,22
strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gat. chronionych	orlika krzykliwego (<i>Aquila pomarina</i>) – 3; bielika (<i>Haliaeetus albicilla</i>) – 1; włochatki (<i>Aegolius funereus</i>) – 3; sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>) – 1; cietrzew (<i>Lyrurus tetrix</i>) – 5 szt.	ok. 519,00

Dokumentację dotyczącą nowych stref ochronnych Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL po jej zatwierdzeniu przez RDOŚ, w terminie nie późniejszym niż zakończenie prac terenowych. Decyzje, które zostaną zatwierdzone po tym terminie zostaną wprowadzone do bazy SILP w ramach aktualizacji rocznej.

Wykonawca przygotuje materiały do uzgodnienia zabiegów w otulinie rezerwatu z RDOŚ w Białymstoku.

6. Potrzeby opracowania w projekcie planu urządzenia lasu zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

W projekcie planu urządzenia lasu nie przewiduje się opracowania PZO dla obszarów Natura 2000.

7. Działania wynikające z planów zadań ochronnych, planów ochrony lub planów urządzenia lasu z zakresem PZO

Plan Urządzania Lasu na lata 2018-2027 nie posiadał zakresu PZO.

Zrealizowane przez nadleśnictwo działania ochronne wynikające z Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006:

- Użytkowanie nieekstensywne łąki - ekstensywne użytkowanie kośne.

Przy projektowaniu nowych wskazań gospodarczych należy uwzględnić zapisy PZO oraz całą dokumentację inwentaryzacyjną zgromadzoną przez RDOŚ w Białymstoku.

8. Posiadane inwentaryzacje i opracowania z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz potrzeb ich uzupełnienia

Podczas sporządzania projektu PUL dla Nadleśnictwa Krynki wykorzystane zostaną:

- Charakterystyka siedlisk Nadleśnictwa Krynki opracowana w latach 2004-2006 r. według stanu na 31.08.2007 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku;
- Opracowanie fitosocjologiczne Nadleśnictwa Krynki wykonane w latach 2013-2014, wg stanu na dzień 01.01.2014 r., przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku. Podczas opracowania projektu PUL należy przyjąć TSL z opracowania fitosocjologicznego (aktualniejsza dokumentacja);
- Plan przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych w Nadleśnictwie Krynki na okres 2014-2017, wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku;
- Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych, wykonana w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH2000006, w ramach realizowanego przez RDOŚ w Białymstoku projektu „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych (POIS.02-04.00-00- 0191/16-07)”;
- Inwentaryzacja szlaczkonii szafrańca przeprowadzona w 2024 r. przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
- Dane zawarte w projekcie Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa Krynki z 2020 roku, sporządzonym na podstawie Zarządzenia nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018 r. przez firmę Lehmann+ Partner Polska Sp. z o.o.

9. Metoda inwentaryzacji zasobów drzewnych

Zdecydowano o zastosowaniu metody reprezentacyjnej z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych, zgodnie z § 51-56 IUL.

W ramach przedmiotowej metody należy:

- a) w czasie sporządzania opisu taksacyjnego wykorzystać powierzchnie próbne relaskopowe do oszacowania miąższości w poszczególnych drzewostanach,
- b) przeprowadzając inwentaryzację zasobów miąższości nadleśnictwa zastosować statystyczną metodę reprezentacyjną z losowym doбором próbek w ramach warstw gatunkowo-wiekowych,
- c) wyrównać miąższość oszacowaną w drzewostanach do miąższości ustalonej w wyniku pomiaru statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Zgodnie z § 82 ust 1 IUL, przy zastosowaniu metody reprezentacyjnej do inwentaryzacji miąższości, pomiar drewna martwego zostanie przeprowadzony na co piątej powierzchni próbnej zakładanej w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej.

10. Potrzeby ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW)

Nadleśnictwo Krynki nie uczestniczyło w projekcie Leśnych Gospodarstw Węglowych.

11. Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)

W Nadleśnictwie Krynki nie ma powierzchni badawczych.

12. Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych

Propozycja TD została uszczegółowiona w rozdziale 14.

Projektując użytkowanie rębne należy kierować się następującymi wskazówkami:

- a) W strefach ochrony całorocznej ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych nie planujemy wskazówek gospodarczych;
- b) W drzewostanach wodochronnych oraz na siedliskach Bw, BMw i LMw, nie planować rębni zupełnych I i IIIA;
- c) W lasach ochronnych stosowanie zrębów zupełnych ograniczyć do najslabszych siedlisk leśnych. Wszystkie odstępstwa należy uzasadnić i opisać w elaboracie;
- d) Nie planować cięć zupełnych w strefie 30 metrów od cieków naturalnych, bagien i siedlisk bagiennych – tylko rębnie z cięciami częściowymi, brzegowymi (a także smugowymi i pasowymi) i/lub przerębowymi. Wyklucza się projektowanie rębni IA, IB, IC, IIIA, IIIB;
- e) Wyłączenie z cięć rębnych drzewostanów na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, OIJ, LŁ;
- f) Utrzymanie, kształtowanie lub tworzenie stref ekotonowych przy granicy polno-leśnej o szerokości ok. 25 m. W przypadkach planowania rębni zupełnych, wykorzystanie rębni retencyjnej z wykorzystaniem dolnego pietra (nie dotyczy

BLUP). Wykonawca opisze sposób tworzenia stref ekotonowych w Programie ochrony przyrody;

- g) W rębniach zupełnych przyjąć 5-letni nawrót cięć. Plan cięć dla rębni zupełnych należy rozłożyć na lata (w I 10-leciu);
- h) Należy stosować wręby przy dużych powierzchniach drzewostanów jednowiekowych. Dotyczy to zarówno rębni zupełnych, jak i złożonych. Dopuszcza się wykonanie do 2 wrębów w ramach ostępu, zgodnie z zapisami ZHL;
- i) Przy rębni przerębowej łączne pozyskanie w 10-leciu nie powinno przekroczyć 20% miąższości. Decyzję co do liczby nawrotów cięć (1 lub 2) należy pozostawić taksatorowi na gruncie, co zostanie ostatecznie uzgodnione z pracownikami nadleśnictwa;
- j) Dla rębni IIIA, IIIB i IVD planować jeden nawrót cięć w 10-leciu;
- k) Typ rębni w zależności od siedliska (z zastrzeżeniem jak wyżej: a-j);

Tabela 4. Rodzaje rębni w zależności od typu siedliskowego lasu

TSL	Projektowane rębnie	
	rębnia zasadnicza	rębnie zastępcza
Bs	brak	brak
Bśw	IB	IB-R, IIA, IIB
Bw	IIA	IIB, IVC, IVD
Bb	brak	brak
BMśw	IB	IB-R, IIA, IIB
BMw	IIA	IIB, IVC, IVD
BMb	brak	brak
LMśw	IIIA	IIIA-R, IIIB, IVD
LMw	IIA, IVC	IIIC, IVD
LMb	brak	brak
Lśw	IIIB, IVD	IIIA, IIIA-R, IVC,
Lw	IVC, IVD	VB
OI	IVC	VB
OIJ	brak	brak
LŁ	brak	brak

- l) Na powierzchniach do 1,00 ha lub na powierzchniach o wydłużonym kształcie (szerokości do 1 wysokości drzewostanu) do 1,5 ha (poza lasami wodochronnymi, na siedliskach wilgotnych lub ograniczone innymi przepisami) proponuje się rębnię IB oraz rębnie zastępcze IC, IIIA z krótkim okresem odnowienia;
- m) Plan cięć rębnych musi uwzględniać nie umniejszanie powierzchni drzewostanów najstarszych klas wieku (VIII i starsze) zgodnie z pismem RDLP w Białymstoku ZP.0152.6.2022 z 28.02.2023r.;

- n) Wstrzymanie cięć rębnych w drzewostanach w wieku ponad 160 lat, z wyłączeniem drzewostanów KO i KDO;
- o) Łączenie kęp do naturalnego rozkładu w wydzielenia bez wskazówki i przeznaczenia ich do gospodarstwa specjalnego. Kępy do naturalnego rozkładu, które nie tworzą wydzieli należy pozostawić bez wskazówki;
- p) Rębnie na obszarach Natura 2000 projektowane będą zgodnie z zapisami zawartymi w PZO, a na siedliskach przyrodniczych poza obszarami Natura 2000, tak by nie pogorszyć stanu siedlisk;
- q) W blokach upraw pochodnych planuje się rębnie IB ze 100% pozyskaniem miąższości (zgodnie z wykazem). Nie planuje się zmiany granic i zasięgu BLUP;
- r) Przy rębni częściowej łączne pozyskanie w 10-leciu nie powinno przekroczyć:
 - do 50% miąższości przy jednym nawrocie w 10-leciu,
 - do 60% miąższości przy dwóch nawrotach w 10-leciu.
 Decyzję co do liczby nawrotów cięć należy pozostawić taksatorowi na gruncie, co zostanie ostatecznie uzgodnione z pracownikami nadleśnictwa. W uzasadnionych przypadkach (pielęgnacją młodego pokolenia) możliwe jest zwiększenie łącznego pozyskania w 10-leciu do 70% miąższości;
- s) W rębni stopniowej brzegowo-smugowej IVC należy projektować 2 lub 3 nawroty cięć. Liczbę nawrotów określi taksator (na gruncie) oraz uzgodni ją z nadleśnictwem.

Wytyczne w sprawie ww. rębni, pielęgnowania lasu i hodowli lasu mogą ulec zmianie i/lub uzupełnieniu. Wszystkie modyfikacje i odstępstwa od rębni zasadniczej dla poszczególnych siedlisk, należy opisać szczegółowo w elaboracie.

13. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

- a. CW i CP należy projektować zgodnie z potrzebami hodowlanymi stwierdzonymi na gruncie w trakcie taksacji. Wykonawca w uzgodnieniu z Nadleśniczym określi pilność zabiegu ze względu na stan sanitarny i jakość drzewostanu;
- b. Trzebieże pilne będą projektowane tylko w uzasadnionych i uzgodnionych z nadleśnictwem przypadkach;
- c. Dopuszczalne jest planowanie trzebieży wczesnych dwu nawrotowych w drzewostanach na gruntach porolnych o zadrzewieniu powyżej 1.0;
- d. Przyjąć generalną zasadę wyłączenia z cięć przedrębnych drzewostanów na siedliskach Bb, BMb, LMb, OIJ i LŁ oraz zalewanych OI typowych (OL wskazanych na etapie uzgodnień z nadleśnictwem). W uzasadnionych przypadkach możliwe są odstępstwa;
- e. Przy ustalaniu wskazówek gospodarczych nie należy stosować szablonu wiekowego, a uwzględniać stan rzeczywisty na gruncie wg kryteriów faz rozwojowych drzewostanu. Dotyczy to również ustalania powierzchni zabiegów (szczególnie na powierzchniach, które nie kwalifikują się do utworzenia wydzielienia), które służą do wyliczenia obowiązkowego etatu powierzchniowego.
- f. Wykonawca PUL uzgodni wszystkie planowane zabiegi w BLUP.

14. Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw

a) Typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Tabela 5. Projektowane typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw

TSL zespół roślinny	Siedl. przyr.	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
Bśw 1 <i>Peucedano-Pinetum typicum</i>	-	So	So 90%, Brz i in. 10%
Bśw 1 <i>Peucedano-Pinetum cladonietosum</i>	91T0	So	So 90%, Brz 10%
Bśw 2 <i>Peucedano-Pinetum molinietosum</i>	-	So	So 80%, Brz i in. 20%
Bw 1 <i>Molinio-Pinetum typicum</i>	-	So	So 90%, Brz+Św i in. 10%
Bw 2 <i>Molinio-Pinetum ledetosum</i>	-	So	So 80%, Brz+Św i in. 20%
Bb 1 <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0-2	So	So 80%, Brz 10%, Św 10%
Bb 2-3 <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	91D0-2	So	So 90%, Brzom i in. 10%
Bb 2-3 <i>Ledo-Sphagnetum</i>	91D0-2	So	So 100%
BMśw 1 <i>Calamagrostio-Piceetum</i>	-	Św-So	So 70%, Św 20%, Db+Brz i in. 10%
BMśw 1 <i>Calamagrostio-Pinetum</i>	-	So	So 80%, Db 10%, Brz 10%
BMśw 2 <i>Calamagrostio-Piceetum</i>	-	Św-So	So 60%, Św 20%, Db+Brz i in. 20%
BMśw 1-2 <i>Quercu-Pinetum typicum</i>	-	Db-So	So 70%, Db 20%, Brz+Św i in. 10%
BMśw 2 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum typicum</i>	-	Św-So	So 50%, Św 30%, Brz+Db in. 20%
BMw 1 <i>Quercu-Piceetum typicum</i>	-	Db-Św	Św 60%, Db 20%, Brz+Os+So i in. 20%
BMw 1 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum typicum</i>	-	Św-So	So 50%, Św 30%, Db+Brz+Os in. 20%
BMw 2 <i>Vaccinio myrtilli-Piceetum sphagnetosum</i>	-	So-Św	Św 50%, So 30%, Db+Brz+Os i in. 20%
BMb 1 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	91D0-5	So-Św	Św 50%, So 30%, Brzom+Ol i in. 20%
BMb 2-3 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum myrtilletosum</i>	91D0-5	So-Św	Św 60%, So 20%, Brzom+Ol i in. 20%
BMb 2-3 <i>Sphagno-Betuletum</i>	91D0	So-Brz	Brzom 60%, So 30%, Św+Ol+Os i in. 10%
LMśw 1 <i>Potentillo albae-Quercetum</i>	91I0-1	Db	Db 70%, So 10%, Brz 10%, Os+Lp+Gb i in. 10%
LMśw 1 <i>Melitti-Carpinetum</i>	9170-2	Gb-So-Db	Db 50%, So 20%, Gb 20%, Św+Lp+Brz i in. 10%
LMśw 1-2 <i>Quercu-Pinetum coryletosum</i>	-	Db-So	So 40%, Db 30%, Św 10%, Gb+Lp+Brz+Kl i in. 20%

LMśw 1-2 <i>Corylo-Piceetum</i>	-	So-Db- Św	Św 30%, Db 30%, So 20%, Brz+Gb+Lp+KLi in. 20%
LMśw 2 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	9170-2	Gb-So-Db	Db 40%, So 20%, Gb 20%, Św+Lp 10%, Brz+Kl i inne 10%
LMw 1 <i>Quercu-Piceetum stellarietosum</i>	-	Db-Św	Św 30%, Db 30%, Ol 10%, Brz+Os+Gb+Wz+So i in. 30%
LMw 1 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i>	9170-2	Gb-Św-Db	Db 40%; Św 20%; Gb 20%; Lp+Brz+Kl+Os i in. 20%
LMw 2 <i>Quercu-Piceetum stellarietosum</i> var. <i>Alnus glutinosa</i>	-	Db-Ol-Św	Św 40%, Ol 20%, Db 20%, Wz 10%, Brz+Os+Gb+So i in. 10%
LMw 2 <i>Tilio-Carpinetum calamagrostietosum</i> var. <i>Alnus glutinosa</i>	9170-2	Ol-Św-Db	Db 40%, Św 20%, Ol 20%, Gb 10%, Lp+Kl+Os+Wz+Brz i in. 10%
LMb 1-2 <i>Betulo pubescentis-Piceetum</i>	91D0	Ol-Brz-Św	Św 40%, Brzb+Brzom 30%, Ol 20% Os+So i in. 10%
LMb 1-3 <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> <i>dryopteridetosum</i>	91D0-5	Brz-Ol-Św	Św 60%, Ol 20%, Brzb+Brzom i in.20%,
LMb 1-3 <i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum</i> <i>pubescentis</i>	91D0-6	So-Brz	Brzom 60%; So 30%; Ol i in. 10%
LMb 1-3 <i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i>	91D0	Brz-Ol	Ol 60%, Brzom 30%, So+Św 10%
Lśw 1 <i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	9170-2	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 20%, So+Św+Kl 10%, Brz i inne 10%
Lśw 1-2 <i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	9170-2	Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 20%, Lp 20%, Św+Kl 10%, Wz+Brz i inne 10%
Lw 1 <i>Tilio-Carpinetum stachyetosum</i> var. <i>Ficaria verna</i>	9170-2	Ol-Db	Db 40%, Ol 20%, Js 10%, Wz 10%, Lp+Gb+Św+Kl i in. 20%
Lw 2 <i>Tilio-Carpinetum circaeetosum alpinae</i>	9170-2	Db-Js-Ol	Ol 40%; Js 20%; Db 20%; Wz+Lp+Gb+Brz 10%, Św 10%
Ol 1 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 70%, Brz 20%, Św+Js i in. 10%
Ol 2 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 80%, Brzom 10%, Js+Św i in. 10%
Ol 3 <i>Ribeso nigri-Alnetum typicum</i>	-	Ol	Ol 90%, Brzom i in. 10%
Lł 1-2 <i>Ficario-Ulmetum</i>	91F0	Wz-Js-Ol	Ol 40%, Js 20%, Wz 20%, Gb 10%, Db+Lp i in. 10%
LMb 1-2 <i>Piceo-Alnetum</i>	91E0	Św-Ol	Ol 40%, Św 40%, Js 10%, Brz i in. 10%
OIJ 1-2 <i>Fraxino-Alnetum</i>	91E0	Js-Ol	Ol 50%, Js 30%, Wz 10%, Brz+Św i in. 10%

Dodatkowe propozycje to:

- W proponowanych orientacyjnych składach gatunkowych, w gestii Nadleśniczego, dopuszczalna jest modyfikacja udziału poszczególnych gatunków (wg ZHL);

- W uprawach uzyskanych z odnowień naturalnych skład może odbiegać od przyjętego i powinien być rozliczany zgodnie z § 34 pkt 2 ZHL;
- Dopuszczalny udział Md - do 10% na siedliskach BMśw i LMśw, poza obszarami Natura 2000 i poza siedliskami przyrodniczymi;
- Dopuszczalny udział Bk - do 10%, poza obszarami Natura 2000 i poza siedliskami przyrodniczymi;
- Do momentu ustąpienia choroby, Js należy częściowo zastępować Ol, Db, i innymi liściastymi;
- Proponowane składy gatunkowe upraw nie dotyczą upraw pochodnych.

Tabela 6. Projektowane typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw na gruntach porolnych i przy przebudowie drzewostanów

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (% pokrycia)
Bśw 1	Brz-So	So 70%, Brz 30%
Bśw 2	Brz-So	So 60%, Brz 30%, Św i in. 10%
Bw 1	Brz-So	So 60%, Brz 30%, Św i in. 10%
Bw 2	Brz-So	So 50%, Brz 30%, Św i in. 20%
BMśw 1	Brz-So	So 60%, Brz 30%, Db+Św+Md i in. 10%
BMśw 2	Brz-So	So 50%, Brz 30%, Św 10%, Db+Md+Kl i in. 10%
BMw 1	Św-Brz-So	So 50%, Brz 20%, Św 20%, Db+Os i in. 10%
BMw 2	Brz-Św-So	So 30%, Św 30%, Brz 20%, Db+Os i in. 20%
LMśw 1	So-Brz-Db	Db 40%, Brz 20%, So 20%, Md 10%, Św+Os+Kl+Lp+Gb i in. 10%
LMśw 2	So-Brz-Db	Db 30%, Brz 30%, So 20%, Św 10%, Md+Os+Kl+Lp+Gb i in. 10%
LMw 1	Brz-Db	Db 40%, Brz 30%, Ol 10%, Św 10%, Gb+Wz+Os+Lp i in. 10%
LMw 2	Db-Ol	Ol 40%, Db 30%, Brz 10%, Św 10%, Gb+Lp+Kl+Wz i in. 10%
Lśw 1	Gb-Db	Db 50%, Gb 20%, Brz+Os 20%, Md+Św+Kl+Lp+Gb+Wz 10%,
Lśw 2	Gb-Lp-Db	Db 40%, Lp 20%, Gb 20%, Brz+Md 10%, Os+Kl+Lp+Wz i in. 10%
Lw 1	Ol-Db	Db 50%, Ol 30%, Os 10%, Brz+Wz+Lp+Gb+Św i in. 10%
Lw 2	Wz-Db-Ol	Ol 40%, Db 20%, Wz 20%, Brz 10%, Św+Js i in. 10%

- Przy przebudowie drzewostanów na gruntach porolnych należy dążyć do maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych;
- Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy należy uzgodnić z Nadleśniczym przed odbiorem prac taksacyjnych;

15. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

- W uprawach istniejących należy projektować CW i PIEL;
- CW i CP należy projektować we wszystkich istniejących uprawach pochodzenia sztucznego, a w odnowieniach naturalnych w zależności od potrzeb stwierdzonych na gruncie, CW dodatkowo w uprawach planowanych w pierwszych 3 latach do założenia;

- c) Luki do odnowienia (wskazówka gospodarcza: ODN_LUK) mogą być stosowane dla powierzchni luk powyżej 0,15 ha. Wskazanie luki do odnowienia nie może dotyczyć sumy powierzchni luk w wydzieleniu, lecz pojedynczych luk o powierzchni ponad 0,15 ha;
- d) Wprowadzania podszytów lub podsadzenia produkcyjne projektować tylko w uzasadnionych przypadkach, wg potrzeb na gruncie;
- e) Nie projektować zwiększonej powierzchni do odnowienia w KO i KDO.

16. Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych

W wyniku dyskusji podczas NW ustalono następujące wieki rębności:

- Db, Js – 130 lat,
- So, Md – 120 lat (zwiększenie ze 110 lat) w granicach PKPK,
- So, Md – 100 lat poza PKPK,
- Św – 90 lat,
- Św – 80 lat (zmniejszenie z 90) na gruntach porolnych,
- Ol, Brz, Wz, Gb, Kl, Lp – 80 lat,
- Os – 50 lat,
- Olsz, Tp – 40 lat,
- Wb – 30 lat.

17. Potrzeby w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego

Charakterystyka pożarowa terenu nadleśnictwa

Lasy Nadleśnictwa Krynki w V rewizji zakwalifikowano do III kategorii zagrożenia pożarowego – tj. o małym zagrożeniu pożarowym i znajdują się w strefie prognozowania pożarowego 1F. Lasy nadleśnictwa położone są na terenie dwóch gmin: Krynki i Szudziałowo i jednego powiatu: Sokółka. Przez obszar nadleśnictwa przebiegają dwie drogi wojewódzkie nr 674; 676.

Zaliczenia do kategorii zagrożenia pożarowego dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 roku (Dz. U. Nr 137 poz. 923).

System monitoringu przeciwpożarowego nadleśnictwa

Na terenie Nadleśnictwa Krynki zlokalizowane są dwie wieże służące do monitorowania zagrożenia pożarowego. W Leśnictwie Grzybowszczyzna (01-29-1-03-153-f-00) wieża z automatyczną kamerą zasilaną przez ogniwa fotogalwaniczne z której sygnał radiowo przekazywany jest do wieży znajdującej się w Leśnictwie Ostrów a z niej światłowodem do siedziby nadleśnictwa gdzie znajduje się Punkt Alarmowo Dyspozycyjny wyposażony w łączność telefoniczną i radiową. PAD obsługuje firma zewnętrzna natomiast dyżury przeciwpożarowe pełnią pełnomocnicy powołani przez nadleśniczego oraz służba terenowa. Na wyposażeniu nadleśnictwa znajduje się samochód patrolowo-gaśniczy wyposażony w łączność radiową, oraz Baza Sprzętu Przeciwpożarowego zlokalizowana przy siedzibie nadleśnictwa i wyposażona w podstawowy sprzęt do gaszenia pożarów zgodnie z instrukcją ochrony lasu.

Dojazdy pożarowe

Na terenie nadleśnictwa znajduje się 10 dojazdów pożarowych o łącznej długości 40,00 km w tym o nawierzchni utwardzonej 32,7 km i nieutwardzonej 7,30 km. Wszystkie dojazdy pożarowe zostały oznakowane poprzez ustawienie tablic zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu.

Punkty czerpania wody

Na terenie nadleśnictwa zlokalizowanych jest 13 PCW z czego 5 z nich znajduje się na gruntach nadleśnictwa są to zbiorniki 3 zbiorniki naturalne w Leśnictwie Grzybowski zyczna o pojemności 2400 m³, Leśnictwie Ostrów 10500 m³; Leśnictwie Kruszyniany 600000 m³; 1 sztuczny tj. basen do nawadniania szkółki w Leśnictwie Borsukowizna o pojemności 7000 m³ oraz w Leśnictwie Krynki hydrant. Pozostałe PCW znajdują się na ciekach wodnych, które w okresie suszy nie spełniają swojej roli. Wszystkie PCW wraz z drogami dojazdowymi są oznakowane zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu.

Obszar większości miejscowości znajdujących się na terenie obu gmin posiada sieć wodociągową wyposażoną w hydranty.

Liczba pożarów terenie Nadleśnictwa Krynki

W okresie od 01.01.2018 r. doszło do powstania 9 pożarów lasu. Łącznie spaleni uległo 2,68 ha. Średnia powierzchnia pożaru wyniosła 0,30 ha. W przeważającej liczbie prawdopodobną przyczyną powstania pożarów były awarie linii energetycznych lub nieuważne posługiwanie się ogniem.

Na terenie nadleśnictwa największy areał zajmuje siedlisko BMśw, które wraz z Bśw tworzy obszary o podwyższonym zagrożeniu pożarem. Tereny te narażone są na najczęściej występujący pożar pokrywy gleby, a także najgroźniejszy w skutkach pożar całkowity. Rozległe i zwarte obszary borów mieszanych świeżych i borów świeżych zajmują znaczną powierzchnię nadleśnictwa. Leśnictwa szczególnie narażone na powstanie pożaru znajdują się na gruntach porolnych i są to leśnictwa: Kruszyniany, Sanniki, Krynki, Grzybowski zyczna.

Wykonawca projektu PUL wykona analizy i oceny stanu elementów ochrony ppoż. z wykorzystaniem wyżej przedstawionych informacji, w szczególności:

- Określi kategorię zagrożenia pożarowego lasu dla obszaru nadleśnictwa na podstawie częstotliwości występowania pożarów, warunków drzewostanowych i klimatycznych oraz czynników antropogenicznych;
- Wskaże obszary najbardziej narażone na powstanie pożaru na podstawie określonej klasy palności (zagregowanych do oddziałów) oraz oznaczenie tych obszarów na mapie sytuacyjno-przeglądowej ochrony przeciwpożarowej z zaznaczeniem rezerwatów przyrody;
- Określi czas swobodnego rozwoju pożaru lasu dla najbardziej oddalonych od sił ratowniczo-gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych, zgodnie z załącznikiem nr 3 „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”;

- Przeprowadzi analizę pokrycia terenu siecią dojazdów pożarowych oraz punktów czerpania wody jak dla II kategorii zagrożenia pożarowego;
- Zweryfikuje obecnie istniejące dojazdy pożarowe i dostosuje ich przebieg do docelowej sieci dróg w nadleśnictwie;
- Uwzględni wykorzystanie sztucznego zbiornika w leśnictwie Leszczana w oddziale 01-29-1-08-436-h-00 jako PCW;
- Oцени stan utrzymania istniejących pasów przeciwpożarowych – pasy takie mają być zinwentaryzowane (przy współpracy z nadleśnictwem) i wniesione na mapy.

18. Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.

- 1) Zagrożenia ze strony przemysłu - nie stanowią zagrożenia obszarów leśnych;
- 2) Zagrożenia ze strony owadów:
 - a. Szkodniki pierwotne – obecnie nie stwierdzono zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych;
 - b. Szkodniki wtórne - do istotnych z gospodarczego punktu widzenia szkodników wtórnych w drzewostanach nadleśnictwa należy zaliczyć: kornika drukarza (w drzewostanach z udziałem świerka), kornika ostrozębnego (drzewostany sosnowe, obecnie uszkodzenia rejestrowane sporadycznie), przyplaszczek granatek (w drzewostanach sosnowych założonych na gruntach porolnych, które zostały osłabione przez hubę korzeniową (leśnictwa Kruszyniany, Sanniki, Krynk, Szudziałowo, Grzybowski);
- 3) Choroby grzybowe - szkody gospodarcze powoduje głównie huba korzeni oraz opieńkowa zgnilizna korzeni.
- 4) W nadleśnictwie corocznie inwentaryzuje się szkody powodowane głównie przez łosia; jelenia, żubra oraz bobry;
- 5) Zagrożenia ze strony zwierzyny - największe zagrożenie dla trwałości upraw i młodników stanowią jeleniowate (łoś, jelen, żubr i sarna). Szkody rejestrowane są w uprawach, młodnikach oraz dojrzałych drzewostanach;
- 6) Obszary zagrożone występowaniem szkód powodowanych przez silne wiatry. Pomimo wystąpienia w 2016 r. silnych wiatrów wywołających, zagrożenia te są gospodarczo znośne. W związku, z tym nie zachodzi konieczność wskazywania obszarów zagrożonych w stopniu istotnym dla trwałości lasów oraz ich specjalnego traktowania.

Wykonawca w oparciu o § 40 IUL dokona analizy i wskazania obszarów zagrożonych uszkodzeniami i przedstawi to w opisie ogólnym.

19. Propozycja podziału na gospodarstwa, w tym potrzeby utworzenia gospodarstwa lasów niestabilnych oraz wyróżnienia jednostek kontrolnych w gospodarstwie przerębowym

Proponuje się podział lasu na 5 gospodarstw:

- Specjalne (S);
- Lasów oddziaływania społecznego (OS).
- Zrębowe (Z);
- Przerębowo-zrębowe (P-Z).
- Odbudowy lasów niestabilnych (N);

• Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć:

- rezerваты przyrody wraz z otuliną;
- projektowane rezerваты przyrody z rozpoczętą procedurą administracyjną ws. tworzenia rezerwatów – po uzyskaniu informacji z RDOŚ.
- użytki ekologiczne;
- drzewostany pełniące funkcje ochronne, ograniczające lub uniemożliwiające realizację funkcji produkcyjnych;
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa Państwa, z obowiązującym zakazem wstępu do lasu oraz zakazem wykonywania cięć rębnych;
- powierzchnie ochrony stanowisk szlaczkonía szafránca, jako powierzchni badawczych i doświadczalnych.
- lasy uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych;
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody (w szczególności strefy ochrony całorocznej);
- drzewostany, w odniesieniu do których, podjęto decyzje o czasowym zaniechaniu planowanego użytkowania rębego w okresie obowiązywania planu urządzénia lasu, obejmujące w szczególności siedliska bagienne i łęgowe: Bb, BMb, LMb, OIJ i Lł, strefy buforowe przy wrażliwych ekosystemach wodno-błotnych, priorytetowe siedliska przyrodnicze: 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe);
- wydzielénia powstałe z łączénia kęp ekologicznych bez wskazówki;
- drzewostany, które zakwalifikowano do strefy „wyłączenia” oraz strefy z „ograniczeniami”, utworzone w ramach realizacji Zarządzenia nr 11 DGLP z dnia 28 stycznia 2025 r. ws. ustalenia kierunkowych wytycznych w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwach puszczańskich – po weryfikacji przez Wykonawcę na etapie przygotowania projektu planu i przygotowaniu nowego strefowania;
- inne spełniające kryteria § 102 ust. 6 IUL.

• Do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) należy zaliczyć:

- lasy opisane w punkcie 20 wyróżnione, we współpracy z zespołem lokalnej współpracy, niezaliczone do gospodarstwa specjalnego (S).
- Do gospodarstwa zrębowego (Z) należy zaliczyć:
 - drzewostany dla których właściwe jest użytkowanie rębiami zupełnymi, niezaliczone do gospodarstwa specjalnego (S), gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) lub odbudowy lasów niestabilnych (N).
- Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) należy zaliczyć:
 - drzewostany użytkowane rębiami złożonymi II, III, IV i V niezaliczone do gospodarstwa specjalnego (S), gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) lub odbudowy lasów niestabilnych (N).
- Do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych (N) należy zaliczyć:
 - drzewostany, o których mowa w § 42 IUL, w szczególności obszary lasów na gruntach porolnych będących pod silnym wpływem patogenów grzybowych, uzgodnione po zakończeniu prac terenowych, które zostaną wskazane wstępnie podczas NU i ostatecznie przyjęte podczas NPP;
 - weryfikacja drzewostanów, które weszły do Planu przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych w Nadleśnictwie Krynki na okres 2014-2017, a nie zostały przebudowane, ewentualne zaliczenie ich do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych.

Nie planuje się powołania gospodarstwa przerębowego (P) ani wyróżnienia jednostek kontrolnych. Ewentualna decyzja o powołaniu gospodarstwa przerębowego zostanie podjęta na NPP.

20. Propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego

Zgodnie z wnioskiem Nadleśniczego Nadleśnictwa Krynki proponuje się utworzenie następujących obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności:

- Lasy strefy I intensywnego oddziaływania społecznego: oddziały: 175, 176 – powierzchnia 48,60 ha;
 - Lasy strefy II zrównoważonego oddziaływania społecznego 179a – pow. 15,48ha.
- Łączna powierzchnia lasów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności wynosi 64,08 ha.

21. Lista interesariuszy procesu opracowywania projektu planu urządzenia lasu, tj. Zespołu Lokalnej Współpracy

Tabela 7. Lista interesariuszy Zespołu Lokalnej Współpracy

Lp.	Imię Nazwisko	Instytucja
1	Bronisław Talkowski	Muzułmańska Gmina Wyznaniowa w Kruszynianach
2	Grzegorz Błachowski	Fundacja "Lasonauci"
3	Alicja Tryzna	Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Krynkach
4	Joanna Kurzawa	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej
5	Dan Wołkowycki	Politechnika Białostocka
6	Mirosław Nowik-Subieta	Sołtys, Radny Gminy Krynki, rolnik
7	Leszek Olchownik	Agropol Sp.z o.o.
8	Elżbieta Sawicka	Inicjatywa SupraśLAS
9	Przemysław Gutowski	Stowarzyszenie Perzyjaciół Puszczy Knyszyńskiej „WIELKI LAS”
10	Agnieszka Makarewicz	Przewodnicząca Rady Gminy Szudziałowo
11	Józef Stanisław Czarniecki	Przewodniczący Rady Miejskiej Krynki
12	Adam Sacharewicz	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej

22. Aktualizacja programu ochrony przyrody

Programu ochrony przyrody sporządzony zostanie w zakresie ujętym w §147, §148 i §149 Instrukcji urządzania lasu, która weszła w życie na mocy Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu” w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.

23. Wykaz map i formy ich przygotowania (zgodnie z zapisami § 84, 150, 151 i 160) oraz formy oprawy opisów taksacyjnych, opisanie ogólnego, programu ochrony przyrody, a także ewentualnych dodatkowych opracowań

Wykonanie następujących opracowań:

- Opis ogólny – tom I, (wydruk w 2 egzemplarzach);
- Program ochrony przyrody (POP), (wydruk w 2 egzemplarzach);
- Prognoza oddziaływania na środowisko (wydruk w 2 egzemplarzach);
- Opis taksacyjny, tabele i wykazy dla obrębów – tom II, (wydruk 1 egz. x 2 obręby);
- Opis taksacyjny i wykazy dla leśnictw – (wydruk 1 egz. x 10 leśnictw);
- Wyciąg z POP i Prognozy (dotyczy działań minimalizujących wpływ działań gospodarczych na środowisko) dla leśnictw – (wydruk 1 egz. x 10 leśnictw).

Opis ogólny, POP i Prognoza - wydruk w formacie A4 w układzie pionowym, oprawa twarda introligatorska koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami na

okładce i grzbiecie, czcionka Times New Roman o rozmiarze 12 punktów, tytuły nagłówek, tytuły tabel, punktów i treść tabel dopuszczalne odstępstwo o dwa punkty w górę lub dół. Rozmiar okładek do map dla nadleśnictwa dopasowany do dotychczas przyjętego.

Opisy taksacyjne, tabele i wykazy dla obrębów, Opis taksacyjny i wykazy dla leśnictw oraz Wyciąg z POP dla leśnictw - wydruk w formacie A4 w układzie poziomym, oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami na okładce i grzbiecie.

Po jednym egzemplarzu (dla RDLP) Opisu ogólnego – tom I, Programu ochrony przyrody oraz Oceny oddziaływania na środowisko - z kieszenią na mapy.

Dodatkowo ww. opracowania przekazane zostaną w formie elektronicznej (pliki w formatach DOCX/XLS i PDF).

Wykonanie materiałów kartograficznych:

a) **Mapy gospodarcze 1:5 000** (obligatoryjne z mocy § 84 ust. 2 IUL). Nadleśnictwo proponuje przygotowanie map w wersji elektronicznej, bez wydruku, w formacie A1 z odpowiednimi arkuszami zbiorczymi z naniesionymi działkami zrębowymi z wykazu cięć rębnych.

b) **Mapy gospodarczo-przeglądowe 1:10 000:**

- drzewostanów (wydruk 1 egz. x 10 leśnictw),
- cięć rębnych (wydruk 1 egz. x 10 leśnictw),
- walorów przyrodniczo-kulturowych – sporządzane na potrzeby wyciągu z POP (wydruk 1 egz. x 10 leśnictw),
- matryce - mapy „czyste” (wydruk 2 egz. x 10 leśnictw);

c) **Mapy przeglądowe 1:25 000.**

- drzewostanów (wydruk 3 egzemplarzy),
 - siedlisk leśnych (wydruk 3 egzemplarzy),
 - cięć rębnych (wydruk 4 egzemplarzy, w tym po 1 dla RDLP),
- oraz obligatoryjne (zgodnie z § 84 ust. 2 IUL) mapy wynikające z przepisów prawa, tj. mapy przeglądowe wykonane w wersji elektronicznej z zakresu zadań kierunkowych, tj.:

- ochrony lasu,
- gospodarki łowieckiej,

a także:

- zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie,
- obszarów chronionych i funkcji lasu,
- wiodących kategorii ochronności,
- stanowisk oraz siedlisk ptaków chronionych - do Prognozy oddziaływania na środowisko (wydruk 2 egzemplarzy, w tym 1 dla RDLP),
- siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków - do Prognozy oddziaływania na środowisko (wydruk 2 egzemplarzy, w tym 1 dla RDLP),

- obszarów objętych Projektem Nadleśnictw Puszczańskich,
 - matryce - mapy „czyste” (wydruk 5 egzemplarzy);
- d) **Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeglądowe 1:50 000:**
- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (1 egzemplarz),
 - zasięgów leśnictw (3 egzemplarze),
 - ochrony przeciwpożarowej (7 egzemplarzy, w tym 1 dla RDLP, w tym 1 w formie mapy ściennej do PAD-u),
 - walorów przyrodniczo-kulturowych (2 egzemplarze, w tym 1 dla RDLP),
 - mapy „czyste” (2 egzemplarze).

Nadleśnictwo składa zapotrzebowanie na wydruk atlasów dla leśniczych w skali 1:10 000 i formacie A4 w układzie pionowym:

- matrycy - mapy „czyste”, na papierze zwykłym (wydruk 1 egz. x 10 leśnictw),
- map drzewostanów oraz siedlisk, w tym siedlisk przyrodniczych z naniesionymi cięciami rębными (wydruk 1 egz. x 10 leśnictw, papier wodoodporny).

Wszystkie z ww. map i atlasów przekazane zostaną również w formie elektronicznej (w formacie PDF).

24. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko

Prace z zakresu sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa należy wykonać zgodnie z opisem zawartym w rozdziale VII IUL oraz przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem uzgodnionego zakresu z RDOŚ w Białymstoku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko został uzgodniony pismem z dnia 5 maja 2025 r., znak WPN.611.8.1.2025.MW z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.

25. Inne istotne problemy dotyczące nadleśnictwa

- Inwentaryzacja i ujęcie w PUL gatunków chronionych. Płaty roślinne roślin chronionych nie mogą obejmować całych wydzieleń lub być „centroidą”. Płaty takie o powierzchni powyżej 0,10 ha powinny być zainwentaryzowane jako obiekty poligonowe, mniejsze zaś jako obiekty punktowe, we właściwych lokalizacjach, przy wykorzystaniu danych zgromadzonych w bazie SILP, które przed przekazaniem bazy opisów taksacyjnych dla Wykonawcy powinny być zweryfikowane w nadleśnictwie.
- Powyższy zapis nie dotyczy gatunków występujących pospolicie i/lub licznie, zwłaszcza tworzących wielkopowierzchniowe płaty, które mogą być przypisane

do wydzielenia (adresu leśnego, centroidy wydzielenia): mchy naziemne - brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus*, f. szeleszczący *R. triquetrus*, gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, piórosz pierzasty *Ptilium crista-castrensis*, rokietnik pospolity *Pleurozium schreberi*, torfowce *Sphagnum spp.*, tujowiec delikatny *Thuidium delicatulum*, t. tamaryszkowaty *T. tamariscinum* oraz rośliny naczyniowe: bagno zwyczajne *Ledum palustre*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum* i widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, widłak spłaszczony *Diphasiastrum complanatum* i widłak goździsty *Lycopodium clavatum*.

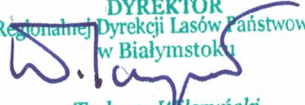
- Należy brać pod uwagę kryteria przygotowane przez zespół zadaniowy DGLP, dotyczące wyodrębniania drzewostanów wyłączonych z gospodarowania i drzewostanów podlegających modyfikacji cięć rębnych. Nadleśnictwo jest na etapie klasyfikowania drzewostanów wg grup kryteriów („1 – leśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie, w których nie będą prowadzone działania z zakresu pozyskania drewna i które zostaną wyłączone, bądź już je wyłączono z użytkowania na etapie planowania urzędniowego”; 2 – leśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie, w których działania z zakresu pozyskania drewna będą prowadzone w sposób zmodyfikowany”; 3 – nieleśne obszary cenne przyrodniczo i/lub ważne społecznie”). Po zatwierdzeniu materiałów nadleśnictwo przekaże je wykonawcy PUL celem zaimplementowania do planu.
- Prace związane z planowaniem wskazówek gospodarczych powinny uwzględniać zmieniające się warunki hydrologiczne (działania służące zatrzymaniu i/lub spowolnieniu spływu wód);
- Planowane opracowanie - studium hydrologicznego dla zlewni obszaru Puszczy Knyszyńskiej jeżeli powstanie do czasu opracowania projektu PUL powinno być wykorzystane w planowaniu działań gospodarczych i ochronnych;
- W sytuacjach, w których wykonawca projektu PUL stwierdzi rozbieżności w przebiegu dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD z ich rzeczywistym przebiegiem w terenie:
 - zgłasza ten fakt nadleśniczemu;
 - nanosi na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL rzeczywisty przebieg drogi wykorzystując metody pozwalające na otrzymanie dokładności opisanej w Instrukcji DSD (lub wyższej) np. z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu (NMT) o rozdzielczości piksela nie mniejszej niż 1m;
 - sporządza wykaz rozbieżności i przekazuje go nadleśnictwu. Wykaz posłuży nadleśnictwu do aktualizacji DSD.

Zostało to szczegółowo opisane w piśmie DGLP, dotyczącym wytycznych do wykorzystania w pracach nad projektami planów urządzania lasu danych z docelowych sieci drogowych z dnia 26.10.2020 r., znak: ZU.6000.23.2020.

Kwestie nieporuszone w powyższym opracowaniu powinny być uregulowane na podstawie Instrukcji urządzania lasu z 2023 roku wprowadzonej Zarządzeniem nr 116

DGLP z 2023 roku oraz innymi obowiązującymi aktami prawnymi odnoszącymi się do zakresu PUL.

Opracował: Grzegorz Siemieńczuk

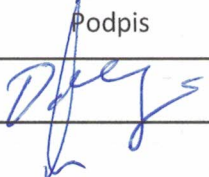
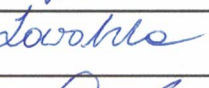
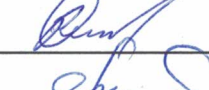
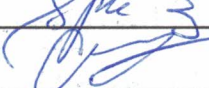
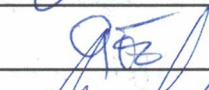
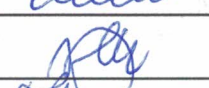
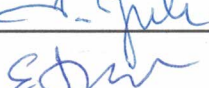
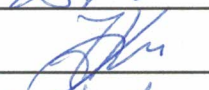
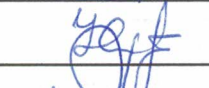
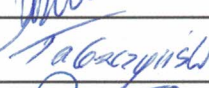
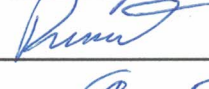
DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymstoku

Tadeusz Wilczyński

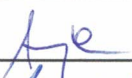
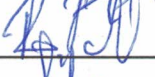
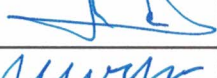
Załączniki:

1. Lista obecności na Naradzie Urzędniowej
2. Opinia Zespołu Lokalnej Współpracy

Lista osób uczestniczących w naradzie urzędzeniowej do projektu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Krynki

Początek, 05.02.2026r.

Lp	Imię i nazwisko	Stanowisko pracownika	Podpis
1	Paweł Wotkowicz	INL, PB	
2	Janusz Poraszk	Naczelnik w ROLP w Białymstoku	
3	Anna Sawadzka	LOL Osztyn	
4	Robert Ciercha	Naczelnik ZG - ROLP Białystok	
5	Ewelina Szklarska	Naczelnik Wydziału DR - ROLP w Białymstoku	
6	Grzegorz Siemieniuk	ROLP w Białymstoku	
7	Michał Trębski	Zespół Lokalnej Współpracy	
8	Bronisław Tokarski	Zespół Lokalnej Współpracy	
9	Katarzyna Gmurczyk	ROLP, st. ds. Koord. Projektów	
10	Michał Warchol	St. SŁUCHAŁA SL ROLP w Białymstoku	
11	Paweł Warynowski	Kierownik ZO ROLP	
12	Adam Książkowski	ROLP w Białymstoku, ZP	
13	Józef Czarnicki	Zespół Lokalnej Współpracy	
14	Monika Hencel	Kierownik Siłowni	
15	Magdalena Jochan	stażysta	
16	Andrzej Jędrzej	A - Spec. SL	
17	Ewelina Szklarska	STANICA KRESOWA	
18	Joanna Kurawa	Park Krajobrazowy PK	
19	Monika Sikorska	Park Krajobrazowy PK	
20	Adam Sacharczuk	PKPR	
21	Tomasz Bismuth	Specjalista Stawki Lesnej	
22	Hubert Trębski	Lesnicy	
23	Ewa Gwizdek	Główny Kierownik	
24	Janusz Szlachetko	Lesnicy	
25	Lukasz Tabaczynski	inżynier nadzoru	
26	Agnieszka Karpnyk - Przyznanow	specjalista SL	
27	Adam Wozniak	specjalista nadzoru	
28	Robert Komarow	Sp. S.L.	

Lp	Imię i nazwisko	Stanowisko pracownika	Podpis
29	Andrzej Olszew	Specjalista SC	
30	Marek Dobrowolski	przewod. partii Zieloni ZUL	
31	Marek Rogalski	Zastępca Nadleśniczego	
32	Stanisław Szubka	Kierownik pracowni Biłgich	
33	Marian Garmijah	Zastępca kierownika pracowni Biłgich	
34	Elżbieta Samche	Obywatelka	
35	Małgorzata Grabowska-Szarka	Pracownik Okolice	
36	Tadeusz Wilczyński	Dyrektor	
37	Grzegorz Dobrowolski	nadleśniczy rezerwu	
38	Katarzyna Wysocka	Protest Branży Drzewnej	
39	Paweł Chudacki	UP P i P Sokołka	
40	Piotr Karwan	Nadleśniczy Spec SC	
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			

Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie KRYNKI

Uwagi do założeń do projektu Planu Urządzenia Lasu przedstawionych w trakcie Narady Urzędzeniowej

Lp.	Dokument lub inne treści, których dotyczy uwaga	Nr strony i/lub pkt	Treść uwagi	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
1	Protokół z posiedzenia Narady Wstępnej określający założenia do sporządzania projektu Planu Urządzenia Lasu	pkt 13 b zmiana	propozycja zmiany treści - w drzewostanach wodochronnych nie planować cięć rębnych, dopuszczone cięcia sanitarne	Elżbieta Sawicka	GB1: W ramach prac ZLW nie zajmujemy się szczegółami, które są opisane w dokumentach wewnętrznych zewnętrznych. ZLW zajmuje się zaopiniowaniem na innym poziomie ogólności co do m.in. zasadności stosowania rodzajów cięć. Nie taka jest idea ZLW, to utrudnia prace, wprowadza zamieszanie i prowadzi do przedłużania w nieskończoność prostych kwestii. Wnioskuje o odrzucenie tych postulatów, ponieważ ich przyjęcie będzie skutkowało kolejnymi, m.in. wnioskami o wykluczanie członków z ZLW, kiedy ich propozycje nie wnoszą nic co mogłoby usprawnić prace a wręcz działają hamująco. Popieram wniosek JK PKPK Popieram wniosek Agnieszka Makarewicz Nie wydaje się, by były obiektywne przesłanki do całkowitego wyłączenia lasów wodochronnych z jakiegokolwiek użytkowania drzewostanów. Biernie, przez całkowite wyłączenie z użytkowania, chronione są zwykle siedliska łągów (typu 91E0) oraz borów i lasów bagiennych (91D0), które stanowią większość lasów wodochronnych. Nawet jednak w takich

Lp.	Dokument lub inne treści, których dotyczy uwaga	Nr strony i/lub pkt	Treść uwagi	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
					przypadkach: „Bez większej szkody dla stanu siedliska przyrodniczego można dopuścić zrównoważoną i planową gospodarkę leśną w lasach łęgowych [91E0], pod warunkiem, że realizowana jest z wyłączeniem cięć zupełnych; za pomocą cięć częściowych lub stopniowych i nie wiąże się z wprowadzaniem obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a udział starych drzew i fragmentów drzewostanu oraz zasoby martwego drewna nie ulegają nawet chwilowemu zmniejszeniu” (Pawlaczyk, 2015. Przewodnik monitoringu 91E0). Tym bardziej dotyczy to całych pododdziałów o wiodącej funkcji wodochronnej, w granicach których mogą występować różne siedliska leśne. [uwaga: D. Wołkowycki] W razie potrzeby stosować cięcia złożone np. rębnia V. Bronisław Talkowski
2	jw	pkt 13 c zmiana	propozycja zmiany treści - w strefie 30 metrów od cieków naturalnych, bagien i siedlisk bagiennych oraz miejsc wypływu wód podziemnych - wyłączenie z cięć rębnych. W przypadkach uzasadnionych fizjograficznie, np. zasięgiem zalewu, strumym zboczem doliny, bufor powinien zostać rozszerzony, a wyłączenie z cięć powinno przebiegać po granicach naturalnych, jednak w odległości nie mniejszej niż 30 m.	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Popieram wniosek Agnieszka Makarewicz

Lp.	Dokument lub inne treści, których dotyczy uwaga	Nr strony i/lub pkt	Treść uwagi	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
3	jw	pkt 13 d zmiana	propozycja - dodać OL (ponieważ są to zbiorowiska hydrologiczne, ważne dla ochrony stanowisk wodnych, a w Nadleśnictwie Krynki stanowią zaledwie ok 2% powierzchni leśnej)	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Popieram wniosek Agnieszka Makarewicz J.w. w pkt. 1: funkcje wodochronne i przyrodnicze olsów nie są zagrożone przez umiarkowane użytkowanie drzewostanu. Jest ono ograniczane ze względu na utrudnioną dostępność siedlisk, ale nie ma obiektywnych przesłanek do całkowitego wyłączenia wszystkich drzewostanów olszowych (por. uwaga 1 powyżej). Zgodnie z uwagą 4 poniżej: rodzaj rębni (lub jej brak) powinien być uzależniony „nie tylko od TSL, ale też od wieku i różnorodności lasu oraz zawartości cennych elementów”. Warto wziąć także pod uwagę, że: 1) obecność zwartego drzewostanu sprzyja transpiracji dużych ilości wód, których poziom zwykle podnosi się po jego okresowym rozpadzie lub usunięciu; 2) olcha tworzy drzewostany jednopokoleniowe, krótkowieczne, często zamierające i rozpadające się równocześnie, co sprzyja naturalnemu odnowieniu, zatem pozyskanie drewna może te procesy wyprzedzać, bez zaburzania dynamiki lasu. Użytkowanie OL jest dopuszczalne, pod warunkiem pozostawienia części d-stanów (wyłączanych na poziomie oddziału lub leśnictwa) do naturalnego starzenia, rozpadu i spontanicznego

Lp.	Dokument lub inne treści, których dotyczy uwaga	Nr strony i/lub pkt	Treść uwagi	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
					odnawiania. [uwaga: D. Wołkowycki]
4	jw	pkt 13 j zmiana	Tabela 4. Rodzaje rębni w zależności od typu siedliskowego lasu. W lasach kompleksu Puszczy Knyszyńskiej (np w granicach PKPK) wnioskuję o uzależnienie rodzaju rębni nie tylko od TSL, ale też od wieku i różnorodności lasu oraz zawartości cennych elementów (tabela proponowanych cięć w załączeniu)	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Popieram wniosek [D. Wołkowycki] Popieram wniosek Agnieszka Makarewicz
5	jw	pkt 13 uzupełnieni	Postuluję dopisanie do pkt 13: • w strefie I lasów społecznych zaniechanie rębni, można usuwać tylko drzewa zagrażające bezpieczeństwu, udradzać ścieżki, cięcia sanitarne. W wyjątkowych sytuacjach gdy las wymaga przebudowy drzewostanu stosować rębnię V z przebudową do 15% powierzchni. (tabela proponowanych rębni w załączeniu) • w lasach społecznych prace gospodarcze wykonywać bez użycia ciężkiego sprzętu • w lasach społecznych odstąpić od wykonywania rębni uprzętających • stosować elementy „podejścia retencyjnego” przy wszystkich rodzajach i formach rębni (prof. Bogdan Brzeziecki) • przy cięciach (nie tylko w lasach społecznych) w jak największym zakresie uwzględniać duże biogrupy, przestoje, drzewa biocenotyczne, złomy, wywroty, mikrosiedliska, martwe drewno, szpalery drzew • Nie planować cięć zupełnych w strefie szerokości 25 m w lasach bezpośrednio przylegających do dróg krajowych i wojewódzkich oraz szlaków pieszych, rowerowych, konnych i miejsc turystycznych	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Popieram wniosek Agnieszka Makarewicz • Ad podpunkt pierwszy: nie wynika to z obowiązujących zasad, zgodnie z którymi w strefie intensywnego użytkowania (I) lasów społecznych powinny być stosowane rębnie IV lub V. Wydaje się, że brak obiektywnych przesłanek, by lasy o zwiększonych funkcjach społecznych podlegały ochronie bierniej i były na całym obszarze którejkolwiek ze stref wyłączane z jakiegokolwiek użytkowania drzewostanów. [uwaga: D. Wołkowycki] • Ad podpunkt drugi: ograniczanie użytkowania ciężkiego sprzętu może mieć uzasadnienie na siedliskach silnie uwilgotnionych. Użycie takiego sprzętu nie powoduje jednak istotnych negatywnych zmian na siedliskach

Lp.	Dokument lub inne treści, których dotyczy uwaga	Nr strony i/lub pkt	Treść uwagi	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
			uwzględnić strefy buforowe bez cięć lub z ograniczeniami przy parkingach leśnych, miejscach piknikowych itp. Określenie zasięgu strefy oraz rodzaj zastosowanych cięć powinno być ustalone indywidualnie (najlepiej w terenie)		świeżych. [uwaga: D. Wołkowycki] Ad podpunkt trzeci: zapewne chodzi o cięcia uprzątające, czyli ostatni etap rębni złożonych. Nie jest jasne, czemu miałyby służyć przerywanie rozpoczętych działań gospodarczych i odnowieniowych. Wydaje się, że cięcia uprzątające mogą być stosowane, pod warunkiem zachowania kępy i drzew biocenotycznych, przestojów itp., zapewniających ciągłość lasu. [uwaga: D. Wołkowycki] Lokalizacja lasów społecznych wskazuje na zasadność powiązania ich z Silvium. Jak sądzę ma to wzbogacić i rozwinąć ten niepowtarzalny obiekt. Zatem wszystkie działania na tym terenie zarówno gospodarcze, ochronne, jak i z zakresu udostępnienia winny z mocy zapisów być możliwie najmniej inwazyjne. Bronisław Talkowski
6	jw	pkt 20	Postuluję, aby możliwe było powiększenie zasięgu lasów społecznych w trakcie procedowania i trwania PUL w przypadku zgłoszenia przez lokalną społeczność uzasadnionego wniosku o włączenie konkretnego obszaru do lasów intensywnego lub zrównoważonego oddziaływania społecznego	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Popieram wniosek Agnieszka Makarewicz
7	wystąpienie RDLP na naradzie 5.02.2026 - prezentacja	slajd 10	Pytania - w jaki sposób weryfikowane jest moratorium i ustalane obszary OCP? Kto i jak oceniał czy lasy są "poza mapowaniem ONOL i poza OCP" i na podstawie jakich przesłanek? Czy dostępna jest dokumentacja tej weryfikacji?	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1

Lp.	Dokument lub inne treści, których dotyczy uwaga	Nr strony i/lub pkt	Treść uwagi	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
8	jw	slajd 10	Pytania - w jaki sposób weryfikowane są "starolasy" i kto ocenia czy las spełnia kryteria polecenia MKiS i od kiedy będzie podlegał ochronie? Czy dostępna jest dokumentacja tej weryfikacji? Dlaczego niektóre potencjalne starolasy zostały zweryfikowane negatywnie? Dlaczego w lasach (w trakcie weryfikacji), z cięciami zaplanowanymi na rok 2025 i 2026, nie zostały wstrzymane prace w celu zachowania ich wartości do czasu zweryfikowania?	Elzbieta Sawicka	GB2: Zgodnie z zaleceniami MŚiK – proszę takie pytania kierować do źródła, szkoda czasu ZLW na roztrząsanie nieprecyzyjnie postawionych kwestii; nie ma sensu wyjaśniać decyzji, które nie muszą być tłumaczone, zgodnie z zaleceniami MŚiK. Wnioskuje o odrzucenie pytań (ułatwienie prac) lub przekierowanie ich do MŚiK, co poskutkuje wydłużeniem prac. Popieram JK PKPK Popieram Agnieszka Makarewicz GB3: To nie dotyczy lasów społecznych, wniosek o odrzucenie
9			1. Zwiększenie nakładów na rozwój infrastruktury turystycznej w okolicy miejscowości Krynki np. wieża widokowa.	Alicja Tryzna	Rewitalizacja (odtworzenie) zdewastowanego kilka lat temu, pod pozorem modernizacji, znanego w kraju, umieszczzonego w przewodnikach turystycznych " Szlaku Ekumenicznego turystycznych " działania priorytetowe. Bronisław Talkowski
10			2. Zacieśnienie współpracy ze szkołami znajdującymi się na terenie nadleśnictwa. Edukacja młodzieży od najmłodszych lat w zakresie szeroko pojętego wykorzystania lasu przez społeczeństwo.	Alicja Tryzna	GB4: To nie dotyczy lasów społecznych, chyba że chodzi o prostowanie niejasności – np. edukację w kierunku wyjaśniania, że w lasach społecznych chodzi o sposób gospodarowania, a nie o turystykę, edukację czy drogi.

Lp.	Dokument lub inne treści, których dotyczy uwaga	Nr strony i/lub pkt	Treść uwagi	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
11			3. Zintensyfikowanie współpracy z lokalnymi władzami samorządowymi gmin w zakresie utrzymania dróg publicznych, szczególnie istotnych dla transportu drewna	Alicja Tryzna	Jak w uwadze GB3 Niezbędne jest podjęcie się wspólnie z Gminą Krynków rewitalizacji i ekorekreacyjnego udostępnienia zalewu Ozierany. B Talkowski

Tabela 1 - Lasy społeczne - proponowane rodzaje rębni

TSL	Strefa lasów o funkcji społecznej	Gatunki panujące/wiek	Wytyczne	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
LMb, Bb, Bmb, Ol, OlJ,	1 i 2	wszystkie	wyłączenie z użytkowania rębego, w olsach w uzasadnionych przypadkach cięcia sanitarne	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Lasy na siedliskach Bb, Bmb, OlJ, a także znaczna część LMb są chronione biernie jako siedliska przyrodnicze Natura 2000. Są one także objęte „moratorium” [uwaga: D. Wołkowycki]
BMw, LMw, Bśw, BMśw, Lmśw, Lśw	1 i 2	dąb, grab / wiek ponad 100 lat sosna, świerk / wiek	wyłączenie z użytkowania rębego, w uzasadnionych przypadkach - rębnia przerębowa V z przebudową do 15% powierzchni, przebieże do 10% masy i cięcia sanitarne	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Brak obiektywnych przesłanek do całkowitego wyłączenia lasów o zwiększonych funkcjach społecznych z użytkowania drzewostanów. Co więcej, ewentualne wprowadzenie tego postulatu w życie mogłoby doprowadzić do obniżenia walorów przyrodniczych i zaniku siedlisk oraz stanowisk gatunków objętych ochroną prawną. Całkowite

TSL	Strefa lasów o funkcji społecznej	Gatunki panujące/wiek	Wytyczne	Zgłaszający/a	Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
					zaniechanie użytkowania lasów na siedliskach mineralnych, w szczególności Bśw, BMśw i LMśw może mieć bardzo negatywne skutki dla ich flory i entomofauny, ponieważ są to zwykłe lasy o charakterze półnaturalnym, a swoista dla nich flora i fauna, z licznymi gatunkami światło- i ciepłolubnymi, ukształtowała się w warunkach odwiecznych, antropogenicznych zaburzeń, które często podtrzymują (a nie obniżają) ich różnorodność, pod warunkiem dostosowania (zmodyfikowania) sposobu użytkowania do potrzeb ochronnych konkretnych ekologicznych grup gatunków [uwaga: D. Wołkowycki]

Tabela 2 - lasy w kompleksie Puszczy Knyszyńskiej (poza społecznymi) propozycja planowania zabiegów z uwzględnieniem siedliska i wieku

las mieszane i liściaste na siedliskach lasowych - w szczególności 9170					Komentarze i uwagi innych członków/iń ZLW
Wiek	Skład gatunkowy	Działanie	Proponowane wytyczne co do cięć	Zgłaszający/a	
<80 lat	30% i więcej świerka i sosny	zmniejszenie udziału so i św., dostosowanie składu gatunkowego do siedliska	Trzebieże, rębnia przerębowa V, rębnia IV* lub inne złożone zapronowane przez BULiG	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Siedlisko przyrodnicze 9170 jest chronione w Ostoi Knyszyńskiej na podst. ustaleń planu zadań ochronnych (PZO). Nie ma realnych potrzeb, ani skodyfikowanych przesłanek przyrodniczych, ochronnych i

					gospodarczych, ani też formalnych wytycznych lub zaleceń ograniczających użytkowanie drzewostanu na siedliskach lasowych włącznie do rębni V. Modyfikacje sposobu użytkowania powinny być wprowadzane w tych pododdziałach, w których stwierdzono szczególne potrzeby ochronne, zwłaszcza na podstawie zapisów PZO lub PO obszaru Natura 2000. Powinien temu służyć także program ochrony przyrody, stanowiący część PUL. Por. także postulat z pkt 4 w tabeli pierwszej: modyfikacje i ograniczenia sposobów użytkowania powinny być wprowadzane w zależności od stwierdzonych potrzeb ochronnych konkretnych gatunków specjalnej troski lub innych walorów [uwaga: D. Wołkowycki]
80+	30% i więcej świerka i sosny	zmniejszenie udziału sosny i świerka, dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedliska	Rębnia przerębowa V, trzebieże	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 j.w. [uwaga: D. Wołkowycki]
<100 lat	Dominacja gatunków liściastych, udział sosny i świerka poniżej 30%	Zachowanie lasu liściastego i przewagą drzew liściastych, który w przeszłości może się stać "starolasem" zgodnie z wytycznymi europejskimi. Utrzymanie optymalnych parametrów lasu i zachowania gatunków liściastych oraz odnowienia naturalnego	Rębnia V, trzebieże	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 j.w. [uwaga: D. Wołkowycki]
100 – 120 lat	Dominacja gatunków liściastych, udział sosny i świerka poniżej 30%	zachowanie starych lasów liściastych i mieszanych zgodnie z wytycznymi europejskimi. Utrzymanie optymalnych parametrów lasu i zachowania gatunków liściastych oraz odnowienia	Rębnia V o intensywności do 10% masy, trzebieże. Zabiegi przygodne o charakterze sanitarnym, przerzedzanie dolnego piętra drzewostanu w	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 j.w. [uwaga: D. Wołkowycki]

		naturalnego	widnych lasach, w przypadku rozpoczętych rębni złożonych rezygnacja z rębni uprzętających.		
Lasy sosnowe na siedliskach borowych					
Drzewostany sosnowe w wieku do 80 lat			rębnie zaproponowane przez BULiG	Elżbieta Sawicka	GB5: tak jak w przypadku uwagi GB1: o to chodzi, że to już zaproponowane, po co dokładać niepotrzebnej pracy ZLW?
Drzewostany sosnowe w wieku do 81-110 lat		Zachowanie drzewostanu sosnowego, który w przeszłości może się stać "starolasem" zgodnie z wytycznymi europejskimi	Rębnie IV, II, V i przy wyeliminowaniu rębni zupełnych; cięcia przygodne o charakterze sanitarnym;	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Nie ma obiektywnych przesłanek do całkowitej rezygnacji z innych rębni, ani cięć zupełnych na siedliskach borów serii wysoczyznowej (mineralnej), jak i do ograniczania tego typu cięć do drzewostanów we wczesnych stadiach rozwoju (poniżej 81 lat). Cięcia takie mogą być modyfikowane lub ograniczane, zależnie od „różnorodności lasu oraz zawartości cennych elementów”, zgodnie z postulatem w pkt 4 w tabeli pierwszej, ale nie co do zasady, w każdym wydzielaniu leśnym o konkretnym TSL i/lub wieku drzewostanu. Warto wziąć także pod uwagę, że sosna jest gatunkiem wybitnie światłochłonnym, przystosowanym do okresowych zaburzeń, b. długowiecznym, a podany wiek nie wyróżnia borów o cechach wybitnych. Bory o szczególnych walorach powinny być wyłączone z użytkowania jako ekosystemy referencyjne lub użytkowane w sposób zmodyfikowany w ramach gospodarstwa specjalnego, na podstawie potrzeb ochronnych związanych z nimi

					gatunków roślin i zwierząt, w szczególności światłożądnych, występujących w konkretnych lokalizacjach [uwaga: D. Wołkowicki]
Drzewostany sosnowe w wieku 110 – 120 lat w tym przestoje, KO i KDO	Zachowanie starodrzewu sosnowego i optymalnych warunków dla wielu gatunków będących przedmiotem ochrony	Rębnia II z pozostawieniem 50% drzew, Rębnia V, trzebieże; cięcia przygodne o charakterze sanitarnym;	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 j.w. [uwaga: D. Wołkowicki]	
drzewostany sosnowe w wieku 120 i więcej lat:	j.w.	trzebież w drzewostanach o zadrzewieniu od 0,7 –do 1 redukująca zadrzewienie maksymalnie o 0,2; cięcia przygodne o charakterze sanitarnym;	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK j.w. [uwaga: D. Wołkowicki]	
olsy w wieku powyżej 80 lat		bez zabiegów, dopuszczone w wyjątkowych przypadkach cięcia sanitarne	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK j.w. Brak obiektywnych przesłanek dla całkowitego wyłączenia olsów z użytkowania [uwaga: D. Wołkowicki]	
olsy jesionowe i lasy łęgowe		bez zabiegów	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Tego typu lasy są i powinny być chronione w Ostoł Knyszyńskiej zgodnie z zapisami PZO [uwaga: D. Wołkowicki]	
las i bory bagienne		bez zabiegów	Elżbieta Sawicka	Jak w uwadze GB1 Popieram wniosek JK PKPK Tego typu lasy są i powinny być chronione w Ostoł Knyszyńskiej zgodnie z zapisami PZO [uwaga: D. Wołkowicki]	

Uwagi ogólne

1 Lasy z racji charakteru ogólnonarodowego bogactwa są wielofunkcyjnymi i prawidłowe gospodarowanie nimi jest i powierzone musi być fachowcom (leśnikom) będąc jednocześnie pod racjonalnym nadzorem społecznym. Jak wiadomo społeczna użyteczność lasów to zarówno aspekty trwałości ekologicznej jak i trwałości gospodarczej, głównie dostarczania drewna. Tworzony Plan Urządzania Lasu winien umiejętnie pogodzić te funkcje nie poddając się rozwiązaniom ekstremalnym. Ograniczać należy, jak sądzę szczególnie w odniesieniu do turystycznych destynacji, eskalowanie zakazów i nakazów, na rzecz wskazań, zachęt i współodpowiedzialności. Społeczne włączenie, między innymi przez rzetelną, nie nachalną, bieżącą informację o celach i metodach gospodarowania w lasach Skarbu Państwa, przysłuży się spełnieniu społecznych oczekiwań wobec zarządzającymi lasami. Środowisko kruszyniańskich tatarów, które reprezentuje deklaruje, tak jak dotychczas współpracę na rzecz środowiska przyrodniczego . Bronisław Talkowski.

Wyraziłam swoje zdanie co do **Uwagi do założeń do projektu Planu Urządzenia Lasu przedstawionych w trakcie Narady Urzędzeniowej.**

Nie mogę się odnieść do pozostałej części tabeli. Pozostawiam to specjalistom tj. leśnikom dokładnie jak wyraził to w pierwszym zdaniu powyżej Pan Talkowski.

Z poważaniem

Agnieszka Makarewicz